Τὸ φύλλον Δραχμὴ 1 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δρ. 40. Ἐξάμηνος δρ. 22. Τρίμηνος δρ. 12.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΟ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 88, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 31ος | Ἐν Ἀθήναις, 24 Μαΐου 1924 | Ἔτος 46ον—Ἀριθ. 26

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

[Μυθιστόρημα τοῦ Δοχαγοῦ DANRIT]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'. (Συνέχεια)

Προσθέστε σ' αὐτὰ τὴ γαλβανοπλαστική, δηλαδὴ τὴν ἐπιμετάλλωση διαφόρων πραγμάτων μὲ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα, καὶ τὴ φωτογραφία (ἡλιογραφία τὴν ἔλεγαν,) ποὺ ἄρχιζαν τότε νὰ θαμπώνουν τὸν κόσμο ἀπ' τὴν κατάπληξη.

Στὴν τελευταία μάλιστα αὐτὴ ἀνακάλυψη ἔπαιξε τὸ δικό του μέρος κι' ὁ γνωστός μας Μπουλούκος.

Μιὰ μέρα τὸ πρόσωπό του πρόβαλε στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας τοῦ γραφείου τοῦ Γιάννη Καρδινιὲκ πιὸ χαρούμενο ἀπ' ἄλλοτε.

Κρατοῦσ' ἕνα κομμάτι χαρτόνι καὶ τὸδειχνε θριαμβευτικὰ στὸ λοχαγό.

— Τί' ν' αὐτὸ πάλι; ρώτησε ὁ λοχαγὸς ρίχνοντας μιὰν ἀφηρημένη ματιὰ στὸ κεφάλι ποὺ παρίσταν τὸ χαρτόνι.

— Λοχαγέ μου, δὲ βλέπετε τίποτα;

— Τί νὰ ἰδῶ; Ἕναν ἀσχημάνθρωπο βλέπω στὸ χαρτόνι καὶ τίποτε περισσότερο.

— Ἀσχημάνθρωπο! Καλέ εἶμ' ἐγώ!

— Ἄ, ναί, σὲ γνωρίζω, Μπουλούκο, εἶπε ὁ ἀξιωματικὸς ἐξετάζοντας πιὸ προσεχτικὰ τὸ χαρτόνι. Εἶναι ἐργασία γνωστὴ ἤδη, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι ὡς τώρα δὲν τὴν εἶχα ἰδεῖ παρὰ μόνο σὲ γυαλὶ καὶ σὲ χαλκό. Ποιὸς τὸκαμε αὐτό;

— Ὁ κ. Μπλανκὰρ-Ἐδράρ, ἕνας κύριος ποὺ ἦλθε ἀπ' τὴ Λίλλη, καὶ μοῦ εἶπε νὰ σᾶς τὸ δείξω.

— Αὐτὸς σὲ καλόπιασε, βλέπω, γιὰ νὰ μὴ τὸν διώξῃς.

— Λοχαγέ μου, ἀπὸ τότε ποὺ μὲ μαλώσατε, ἐγὼ δὲ διώχνω πιὰ κανένα.

— Καλά, ἄσε μου τὸ ποτραίτο σου καὶ φέρε μέσα τὸν κύριο αὐτό, ὅταν ἔλθῃ. Ὅπως νἆναι, δὲ σ' ἔχει κάνει ὄμορφο καὶ νὰ τὸ ξέρεις!

— Δὲν πειράζει, λοχαγέ μου, ἐγὼ δὲν ἔχω παράπονο!

Δὲν ἔφταιγε ὁ Μπουλούκος ἂν ἦταν ἄσχημος στὴ φωτογραφία· θὰ τὸ ἐξηγήσετε φυσικότατα ἅμα συλλογισθῆτε ὅτι τότε ἔπρεπε νὰ σταθῇ κανεὶς ἀκίνητος σὰν ἄγαλμα πολλὰ λεπτὰ τῆς ὥρας μπροστὰ στὴ μηχανή.

Γιὰ νὰ ἐννοήσετε τὴν πρόοδο, σκεφθῆτε ὅτι σήμερα εἰδικὲς φωτογραφικὲς μηχανὲς μποροῦν νὰ παίρνουν ἑνιακόσιες καὶ πλέον πλάκες στὸ λεπτό!

Αὐτὲς οἱ πλάκες ξετυλίγονται ὕστερα μπρὸς ἀπὸ δυνατὴ φωτεινὴ ἑστία καὶ παρουσιάζουν μιὰ συνεχῆ εἰκόνα ποὺ ὅλοι σας τὴν ξέρετε πολὺ καλά· εἶναι ὁ κινηματογράφος.

«Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐξηγοῦσε τὴ θεωρία τῶν ραβδώσεων». (Σελ. 174, στ. α').

Στὶς πρῶτες φωτογραφίες χρειαζόταν νὰ ποζάρῃ κανεὶς ἕνα ὁλόκληρο τέταρτο τῆς ὥρας.

Ἀργότερα βρέθηκαν οἱ εἰδικὲς ἐκεῖνες οὐσίες ποὺ ἐμίκρυναν τὸ διάστημα αὐτὸ σ' ἕνα-δυὸ λεπτὰ μόνο.

Μὰ ἐκεῖνο ποὺ ἔδωσε τὴν ἐξαιρετικὴ ὤθηση στὴ φωτογραφία ἦταν ἡ ἀνακάλυψη, ποὺ εἶχε τὴν τιμὴ νὰ γνωρίσῃ ἀπ' τοὺς πρώτους κι' ὁ Μπουλούκος. Μὲ ἕνα «ἀρνητικὸ» κλισὲ κατορθωνόταν ἡ ἐκτύπωση τῆς φωτογραφίας σὲ χαρτὶ κι' ἡ κατασκευὴ πολλῶν ἀντιτύπων.

Θέλετε καὶ τὴν ἱστορία τῆς ἀνακαλύψεως αὐτῆς; Θὰ σᾶς τὴ διηγηθῶ μὲ λίγα λόγια, γιατὶ εἶναι ἀρκετὰ διασκεδαστικὴ καὶ περίεργη.

Ὁ πατέρας τοῦ οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου Μπαγιὰρ ἦταν εἰρηνοδίκης σὲ μιὰ ἐπαρχιακὴ πόλη τῆς Γαλλίας κι' εἶχ' ἕνα περιβόλι μὲ ἑξαίσιες ροδακινιές. Περήφανος γιὰ τὰ ὡραῖα του φροῦτα, ἔστελνε κάθε χρόνο στοὺς φίλους του ἀπὸ ἕνα καλαθάκι γεμάτο.

Μὰ ὁ ἐγωϊσμός του τοῦ ὑπαγόρευε νὰ ὑπενθυμίζῃ, μὲ ἕνα σημάδι φανερό, ὅτι τὰ φροῦτα αὐτὰ προερχόνταν ἀπ' τὸν κῆπο του, ποὺ τὸν καλλιεργοῦσε ὁ ἴδιος.

Ἀκοῦστε λοιπὸν τί σοφίστηκε: Ὅταν τὰ ροδάκινα ἦταν ἀκόμη ἄσπρα κι' ἄρχιζαν νὰ μεγαλώνουν, τὰ τύλιγε σ' ἕνα σακκουλάκι ἀπὸ μαῦρο χαρτί. Ὅταν μεγάλωναν πιά, ὁ εἰρηνοδίκης ἔβγαζε τὸ σακκουλάκι καὶ τὰ ροδάκινα παρουσιαζόνταν πάλι ἄσπρα. Τότε κολλοῦσε πάνω στὸ καθένα δυὸ χαρτάκια ποὺ παρίσταναν τ' ἀρχικὰ ψηφία τοῦ ὀνόματός του, κι' τἄφινε τὰ ροδάκινα ἐλεύθερα στὴν ἐπίδραση τοῦ ἥλιου κάμποσες μέρες.

Ὅταν ὕστερα ξεκολλοῦσε τὰ χαρτάκια, τ' ἀρχικά του γράμματα ἔμεναν ἄσπρα μέσα σὲ φόντο κόκκινο. Ὁ ἥλιος εἶχε φροντίσει γιὰ ὅλ' αὐτὰ κι' ὅσοι ἀπὸ σᾶς ἔχετε περιβόλι, μπορεῖτε εὔκολα νὰ δοκιμάσετε αὐτὸ τὸ πείραμα.

Τὸ φαινόμενο αὐτὸ ἐνέπνευσε στὸ γιὸ τοῦ εἰρηνοδίκη Μπαγιὰρ τὴν ἰδέα

νὰ βάζῃ τὸ κλισὲ ἀνάμεσα στὸν ἥλιο καὶ σὲ μιὰ ἐπιφάνεια εὐαίσθητη στὶς ἡλιακὲς ἀκτῖνες κι' ἔτσι νὰ βγάζῃ ὅσα ἤθελε ἀντίτυπα αὐτοῦ τοῦ κλισέ.

Μὰ μέσα στὸν κατακλυσμὸ αὐτὸ τῶν ἐφευρέσεων, ὁ λοχαγὸς Καρδινιὰκ δὲν λησμονοῦσε τὸ κανόνι του.

Ἄλλωστε κι' ὁ Αὐτοκράτωρ, ποὺ ἔβλεπε τότε νὰ προβάλλῃ στὸν πολιτικὸν ὁρίζοντα τὸ ἀνατολικὸ πρόβλημα, τοῦ τὸ ὑπενθύμιζε πάντα.

Ἀφοῦ τελείωσαν οἱ προκαταρκτικὲς μελέτες, ἀποφάσισε νὰ γίνουν σὲ κανόνια ἐμπροσθογεμῆ τὰ πρῶτα πειράματα τῶν ραβδώσεων τῆς κάννης.

Οἱ μελέτες αὐτὲς ἔφεραν στὸ Γιάννη μιὰ τιμὴ πολὺ σπάνια γιὰ ἕναν λοχαγό: Πῆρε τὸ παράσημο τοῦ Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς.

Στὸ τέλος τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1853 ὁ Γιάννης βρισκόταν στὸ Μπούρζ, ὅπου ἐπέβλεπε τὴν κατασκευὴ τῶν καινούργιων κανονιῶν μὲ τὶς ραβδώσεις. Ἐκεῖ πῆρε τὸ τέταρτο γαλόνι, τοῦ ταγματάρχη. Μὰ τὸ καλὸ δὲν ἔρχεται μόνο του, ὅπως λέει κι' ἡ παροιμία. Τὸ Φεβρουάριο τοῦ 1854 ξεπληρώθηκε ἡ θερμότερη ἐπιθυμία του: Ἀπέκτησε γιό!

Τί χαρά! Καὶ τί ὑπερηφάνεια θἄνοιωθε, ἂν ζοῦσε ὁ παπούς, γιὰ τὸ ρόδινο καὶ ξανθὸ αὐτὸ παιδάκι!

Τὸ βάφτισαν Γιῶργο.

— Ἕνας ἱππέας παραπάνω! εἶπε ὁ θεῖος του Ἔρρικος.

— Ὄχι! Ἕνας πυροβολητής! ἀπάντησε ὁ πατέρας του.

Κι' ὅμως κι' οἱ δυὸ δὲ μάντευαν καλά. Ὁ μικρὸς Γιῶργος δὲν ἔγινε οὔτε πεζὸς ὅπως ὁ παπούς του, οὔτε ἱππέας ὅπως ὁ θεῖος του, οὔτε πυροβολητὴς ὅπως ὁ πατέρας του.

Δεκάξη χρονῶν ἔτυχε νὰ ἴδῃ τὴν ἡρωϊκὴ ὑπεράσπιση τοῦ Μπαζεΐν ἀπὸ τὴ Μεραρχία τῶν Πεζοναυτῶν, τὴ «Γαλάζια Μεραρχία» ὅπως τὴν ἔλεγαν οἱ Γερμανοί, καὶ τὸ ἱστορικὸ αὐτὸ δρᾶμα τοῦκανε τόσην ἐντύπωση, ὥστε ἀποφάσισε νὰ γίνῃ «δελφινάκι», δηλ. πεζοναύτης.

Καὶ δὲν ἔκανε ἄσχημα νὰ διαλέξῃ αὐτὸν τὸν κλάδο, γιατὶ ἡ εἰρηνικὴ περίοδος ποὺ βάσταξε ὡς τὰ 1870, ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἀποικιακὲς ἐκστρατεῖες στὸ Τογκῖνο, στὸ Σουδάν, στὴ Δαχομέη, στὴ Μαδαγασκάρη κι' οἱ πεζοναύτες γνώρισαν δόξες ἀληθινές, ἐνῷ ὁ στρατὸς τῆς ξηρᾶς μούδιαζε φυλάγοντας τὰ σύνορα.

Ὅπως νἆναι, ποτὲ μπεμπὲς δὲν εἶδε τὸ φῶς τῆς ζωῆς ἀνάμεσα σὲ θερμότερες εὐχές. Μόνο ὁ Πέτρος Μπερτινὺ δὲ μπόρεσε νὰ εὐχηθῇ τὸ μικρὸ Γιῶργο γιὰ λόγους θλιβερούς, ποὺ θὰ τοὺς ἰδῆτε στὸ ἑπόμενο κεφάλαιο.

Κι' ἡ ἀδερφή του εἶχε τώρα πιὰ βάλει τὸ ράσο τῆς μοναχῆς καὶ δὲ μποροῦσε νὰ φεύγῃ παρὰ πολὺ σπάνια. Ἔστειλε ὅμως στὸ νεογέννητο ἕνα χρυσὸ μενταλλιόνι μὲ τ' ὄνομά του καὶ τὴν ἐπιγραφή: «Θὰ προσεύχομαι γι' αὐτόν.».

Ὅσο γιὰ τὴ μαμμὰ τοῦ Γιώργου, ἀκούγοντας νὰ ἀποκαλοῦν στρατιώτη τὸ τρυφερὸ αὐτὸ πλασματάκι, ποὺ τόσο περιπόθητος ἦταν ὁ ἐρχομός του, χαμογέλασε θλιβερά, ὅπως ὅλες οἱ μαμμάδες στὴ σκέψη τοῦ πολέμου.

Κι' ἡ θλίψη αὐτὴ τὴν κατεῖχε μπρὸς σ' αὐτοὺς τοὺς ἀξιωματικούς, ποὺ γιὰ τὸν ἀπόγονο τῆς οἰκογενείας τους δὲν μποροῦσαν νὰ φαντασθοῦν στάδιο λαμπρότερο ἀπ' τὸ στάδιο τῶν ὅπλων.

Μὰ ἡ μητέρα σκεπτόταν ἀλλοιῶς: Δὲν εἶχε προσφέρει πιὰ ἀρκετὸ αἷμα

«Ἕνας ἱππέας παραπάνω!» (Σελ. 202, στ. α'.)

στὴν πατρίδα αὐτὴ ἡ οἰκογένεια; Κι' ἀφοῦ τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα εἶχε ἀρχίσει νὰ προχωρῇ μὲ γιγάντια βήματα καὶ τὸ μέλλον φαινόταν ὅτι θ' ἀνῆκε στοὺς σοφοὺς καὶ στοὺς ἐφευρέτες, δὲν ἦταν προτιμότερο νὰ γίνῃ ὁ μικρὸς Γιῶργος μηχανικός;

Ἡ καλὴ καὶ γλυκειὰ Βαλεντίνα δὲν εἶχε ζήσει ἀπ' τὰ παιδικά της χρόνια ἀνάμεσα σὲ διηγήσεις μαχῶν καὶ πολέμων καὶ ἤλπιζε σὲ μιὰ παντοτεινὴ εἰρήνη ποὺ θὰ προστάτευε καὶ τὸν ἄντρα της καὶ τὸ παιδί της.

Μὰ ἡ Θεία Πρόνοια δὲν θέλησε νὰ πραγματοποιήσῃ αὐτὴ τὴν εὐχή της.

Ἡ παντοτινὴ εἰρήνη εἶναι ἕνα ὄνειρο πολὺ θελκτικό, πολὺ ὄμορφο, ἀλλὰ εἶναι πάντα μιὰ οὐτοπία, ποὺ δὲν φαίνεται πιθανὸ νὰ γίνῃ πραγματικότης, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν ἔθνη ποὺ τὸ καθένα ἔχει τὶς φιλοδοξίες του, τὶς ἀνάγκες του, τὶς βλέψεις του.

Ὁ πόλεμος εἶναι τόσο παλιός, ὅσο κι' ὁ κόσμος κι' εἶναι μιὰ ἀνάγκη, ποὺ ἡ ἐκπλήρωσή της ὠφελεῖ τοὺς λαούς. Γιατὶ μιὰ εἰρήνη μεγάλης διαρκείας μαλακώνει τοὺς χαρακτῆρες, ρίχνει τὸ ἠθικὸ καὶ προετοιμάζει τὴν παρακμὴ ἑνὸς ἔθνους.

Βέβαια ὁ πόλεμος δὲν ἔχει «θεία καταγωγὴ» ὅπως εἶπε ὁ Γερμανὸς στρατάρχης Μόλτκε. Μὰ εἶναι ἀνάγκη καὶ θὰ μένει ἀνάγκη, ὅσο δὲν ἀλλάζουν οἱ σημερινὲς συνθῆκες ποὺ ἀκολουθεῖ ἡ ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Στὸ Στρατοδικεῖο

Ἀπὸ τότε ποὺ ἡ Λούση Μπερτινὺ μπῆκε στὸ μοναστήρι, μιὰ μελαγχολία σκέπασε τὴν καρδιὰ τοῦ Ἔρρίκου Καρδινιάκ. Προσπάθησε νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπ' τὴ γοητευτικὴ ὀπτασία, μὰ ἡ γαλήνια ζωὴ τῆς φρουρᾶς κι' ὁ σχολαστικισμὸς τῆς καθημερινῆς ὑπηρεσίας δὲν μποροῦσαν νὰ τοῦ δώσουν τὴ διασκέδαση ποὺ τοῦ χρειαζόταν. Κι' ἄρχισε νὰ θυμᾶται μὲ νοσταλγία τὴν ὡραία Ἀφρικὴ μὲ τὸν ἄγνὸν ἀέρα, τὸ γαλανὸν οὐρανὸ καὶ τοὺς ἀπέραντους ὁρίζοντες, ποὺ παρασύρουν τὴν ψυχὴ σὲ γλυκὲς ὀνειροπολήσεις.

«Πέτρα ποὺ κυλᾷ, χορτάρι δὲν πιάνει» λέει ἡ παροιμία. Στοὺς στρατιωτικοὺς ἡ παροιμία αὐτὴ ἔχει ἰδιαίτερη ἐφαρμογή. Κι' ὁ Ἔρρίκος λοιπὸν πῆρε τὴν ἀπόφασή του νὰ γυρίσῃ στὴν Ἀλγερία. Ὁ Πέτρος Μπερτινὺ εἶχε κατορθώσει νὰ γίνῃ δεκανέας καὶ τώρα τὸν εἶχαν προτείνει γιὰ λοχία. Εἶχε γίνει ὄμορφος, νέος μὲ ὡραῖο παράστημα, μ' ἔντονη φυσιογνωμία καὶ μ' ἐξαιρετικὴ ἱκανότητα σὲ κάθε ἄσκηση.

Μὰ ἀκόμη δὲν μποροῦσε νὰ διώξῃ τὸ παλιό του ἐλάττωμα: ν' ἀπαντᾷ ἄμεσως καὶ πολλὲς φορὲς ἀσυλλόγιστα στὶς παρατηρήσεις ποὺ τοῦκαναν. Ὁ ἄλλοτε ἀτίθασος χαρακτήρας του εἶχε συμμορφωθῆ μὲ τὴ στρατιωτικὴ πειθαρχία. Δεχόταν τὶς διαταγὲς ἢ τὶς παρατηρήσεις τῶν ἀξιωματικῶν του, χωρὶς κἂν νὰ συνοφρυώνεται. Δύσκολα ὅμως συγκρατοῦσε τὸν ἑαυτό του ὅταν εἶχε νὰ κάμῃ μὲ κανέναν ὑπαξιωματικὸ ποὺ τὸν ἔκρινε λιγότερο μορφωμένο ἀπ' τὸν ἑαυτό του ἢ ποὺ τοῦ μιλοῦσε χωρὶς νὰ τηρῇ ὅλους τοὺς τύπους τῆς συμπεριφορᾶς.

Ἔξω ἀπ' αὐτό, ἡ τύχη τἄφερε νὰ συναντηθῇ στὸ ἕνατο τῶν θωρακοφόρων μὲ τὸν Δελισύ, ἐκεῖνον ποὺ εἶχε γρονθοκοπήσει τὴν πρώτη μέρα ποὺ μπῆκε στὸ Πρυτανεῖο.

Ὁ Δελισὺ εἶχε ἀποτύχει κι' αὐτὸς στὴ σχολὴ τοῦ Σαὶν-Σύρ κι' ἦταν τώρα ἐπιλοχίας, δηλαδὴ ἀνώτερος ἀπ' τὸν Πέτρο καὶ, τὸ χειρότερο, ὑπηρετοῦσε

στὴν ἴδια ἴλη μ' αὐτόν. Πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι δὲν εἶχε ξεχάσει τὶς γροθιὲς ποὺ εἶχε φάει μπροστὰ σ' ὅλους τοὺς μαθητὲς τοῦ Πρυτανείου, «παλιὸς» αὐτός, ἀπὸ ἕνα νιοφερμένο «παγώνι».

Στὴν ἀρχὴ φέρθηκε καλὰ στὸν Πέτρο. Μὰ σὲ πολλὲς περιστάσεις, ὁ Πέτρος διέκρινε στὶς ἀπότομες διαταγὲς καὶ στὶς συχνὲς παρατηρήσεις του, κάποια παλιὰ μνησικακία. Τὰ εἶπε στὸν προστάτη του καὶ τοῦ ζήτησε ν' ἀλλάξῃ ἴλη.

— Ἀδύνατο! ἀπάντησε ὀρθὰ-κοφτὰ ὁ ταγματάρχης Καρδινιάκ. Ὁ στρατιώτης δὲν ἀλλάζει λόχο, ἐπειδὴ ὁ τάδε ἢ ὁ δεῖνα ἀνώτερός του δὲν τοῦ ἀρέσει. Ἀλοίμονο ἂν κάθε στρατιώτης μποροῦσε νὰ διαλέγῃ τοὺς ἀξιωματικούς του! Τώρα εἶσαι μεγάλος. Νὰ ἐπιδληθῆς στὸν ἑαυτό σου καὶ νὰ ὑπακούῃς στὸ Δελισὺ πιὸ πρόθυμ' ἀκόμη παρὰ στοὺς ἄλλους βαθμοφόρους. Αὐτὸ θὰ πῇ ἀληθινὸς στρατιωτικός, ποὺ πάει γιὰ καρριέρα.

Ὁ Πέτρος προσπάθησε νὰ τηρήσῃ τὶς ἀπαφάσεις ποὺ τοῦχαν ἐμπνεύσει οἱ συμβουλὲς τοῦ ταγματάρχη του· ὅταν εἶχε νὰ κάμῃ μὲ τὸν παλιὸ συμμαθητή του, στεκόταν προσοχή, σὲ στάση ἄμεμπτη, ἄκουγε μ' ἀπάθεια τὶς διαταγές του ἢ τὶς παρατηρήσεις του, ἔκανε κανονικὴ μεταβολὴ κι' ἔφευγε.

Τώρα ἦρθ' ὁ καιρὸς νὰ μετανοιώσῃ γιατὶ δὲν ἐργαζόταν στὸ Πρυτανεῖο. Πόσες φορές, μέσα στὶς προσπάθειές του νὰ συγκρατηθῆ, δὲν εἶχε πεῖ:

— Ἂν εἶχα πετύχει στὸ Σαὶν-Σύρ, τώρα θἄμουν ἀνθυπολοχαγὸς καὶ θὰ πρόσταζα ἐγὼ τὸ Δελισὺ κι' ὄχι αὐτὸς ἐμένα.

Κι' ὅμως ἡ συμπεριφορά του ἔκανε τὸ Δελισὺ νὰ μαντεύῃ στὸ βλέμμα τοῦ Πέτρου ὅλες τὶς σκέψεις του αὐτές, πρᾶγμα ποὺ τὸν ἐρέθιζε περισσότερο.

Ὡστόσο ὁ νεαρὸς δεκανέας εἶχε συγκρατήσει ὡς τώρα τὴν παραφορὰ καὶ τὸ θυμὸ ποὺ κινδύνευε νὰ παρασύρῃ πολλὲς φορὲς τὸν ὁρμητικό του χαρακτῆρα. Ἡ ἀφοσίωση ποὖχε στὸν προστάτη καὶ σωτῆρα του ἦταν τόση, ὥστε ἔνοιωθε τὸν ἑαυτό του ἱκανὸ γιὰ κάθε ἡρωϊσμό, ἀρκεῖ νὰ τὸν εὐχαριστοῦσε. Ἄλλως τε πλησίαζε ἡ μέρα ποὺ θὰ γινόταν λοχίας κι' ὁ ἐχθρός του δὲ θὰ μποροῦσε πιὰ νὰ τοῦ φέρεται ἐπιτακτικὰ κι' ἀπότομα.

Ξαφνικὰ ἕνα πρωὶ τοῦ Ὀκτώβρη τοῦ 1853, ὁ ταγματάρχης Καρδινιὰκ τὸν βρῆκε καὶ τοῦ εἶπε:

— Πέτρο, φεύγω. Πάω στοὺς Κυνηγοὺς τῆς Ἀφρικῆς. Πῶς σοῦ φαίνεται;

— Ἀχ, ταγματάρχα μου, ταγματάρχα μου!

— Ἡσύχασε καὶ δὲ σὲ ξέχασα καὶ σένα. Γρήγορα θἀρθῆς νὰ μὲ βρῆς.

— Ἀ, τί χαρά!

— Ναί. Μόλις γίνῃς λοχίας, θὰ κάνεις ἀμοιβαία μετάθεση μ' ἕνα λοχία τοῦ συντάγματός μου, τοῦ 3ου, καὶ θὰ μὲ ἀνταμώσεις στὴν Κοστάντη.

Κι' ὅμως ἡ φυσιογνωμία τοῦ Πέτρου ἔδειξε τόσο ὀδυνηρὴ ἀπογοήτευση, ὥστε ὁ προστάτης του συγκινήθηκε. Βάζοντας τὰ χέρια του στοὺς δυὸ ὤμους τοῦ προστατευομένου του, εἶπε:

— Ἔλα, Πετράκη μου, ἦρθε ἡ στιγμὴ νὰ δεῖξῃς τὸ θάρρος σου καὶ τὸ χαρακτῆρα σου. Ἄκου με ποὺ στὸ λέω: ὁ συνταγματάρχης σου θὰ σὲ κάμει λοχία τὸ Δεκέμβρη, ἂν ἡ διαγωγή σοῦ εἶναι καλή. Τότε θὰ μπαρκάρῃς ἀμέσως γιὰ τὴν Ἀφρική. Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι!

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΨΕΥΤΙΕΣ ΤΟΥ ΜΥΓΧΑΟΥΖΕΝ

ΙΓ'.

Ἡ πολιορκία τοῦ Γιβραλτάρ

Ὅταν οἱ Ἰσπανοὶ πολιορκοῦσαν τὸ Γιβραλτάρ,—τὸ παραθαλάσσιο αὐτὸ φρούριο ποὺ τοὺς τὸ εἶχαν πάρει οἱ Ἄγγλοι,—πῆγα κι' ἐγὼ μὲ τὸν ἀγγλικὸ στόλο, ποὺ τὸν κυβερνοῦσε ὁ λόρδος Ρόδνεϋ, νὰ ἰδῶ ἕναν παλιό μου φίλο, τὸν στρατηγὸ Ἔλλιοτ, φρούραρχο τοῦ Γιβραλτάρ.

Ἐκεῖ ἐπισκέφθηκα μαζύ του τὰ ὀχυρώματα. Εἶχα πάρει ἀπ' τὸ Λονδῖνο ἕνα λαμπρὸ τηλεσκόπιο καὶ μ' αὐτὸ κοίταζ' ἀντίκρυ τὰ ἰσπανικὰ πολεμικά. Παρατήρησα τότε πὼς ἀπὸ ἕνα πλοῖο ἑτοιμαζόνταν νὰ ρίξουν ἕνα κανόνι τῶν 35 ἴσα—ἴσα στὸ μέρος ποὺ βρισκόμαστε.

Τὸ εἶπα εὐθὺς τοῦ στρατηγοῦ Ἔλλιοτ, ποὺ πῆρε τὸ τηλεσκόπιό μου καὶ βεβαιώθηκε πὼς ἡ παρατήρησή μου ἦταν σωστή. Μὲ τὴν ἄδειά του, ἐπρόσταξα ἀμέσως νὰ φέρουν ἕνα κανόνι τῶν 48 καὶ νὰ τὸ στήσουν ἀντίκρυ στὸ ἐχθρικό. Τὸ ἐκανόνισα μάλιστα ἐγὼ ὁ ἴδιος, ποὺ ἤξερα ἀπὸ κανόνια κι' ἤμουν πιὰ βέβαιος γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς κανονιᾶς μου.

Τῇ στιγμῇ λοιπὸν ποὺ εἶδα νἀνάβουν τὸ φυτίλι τοῦ ἰσπανικοῦ κανονιοῦ, ἐπρόσταξα κι' ἐγὼ νὰ βάλουν φωτιὰ καὶ στὸ δικό μας. Ἔτσι οἱ δυὸ κανονιὲς ἔπεσαν μαζί. Ἀλλὰ στὰ μισὰ σχεδὸν τοῦ δρόμου τους, οἱ δυὸ σφαῖρες ἀπαντήθησαν καὶ συγκρούστηκαν μὲ μιὰ φοβερὴ δύναμη ποὺ εἶχε τὰ πιὸ ἐκπληκτικὰ ἀποτελέσματα!

Καὶ πρῶτα-πρῶτα, ἡ ἐχθρικὴ σφαῖρα, μὲ τὴ σύγκρουση, ὀπισθοδρόμησε

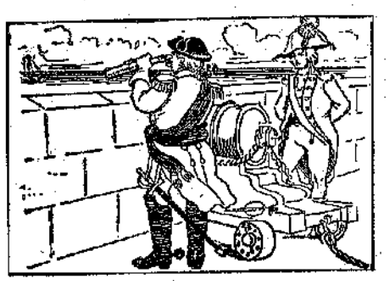

τόσο ὁρμητικά, ὥστε σκότωσε τὸν κανονιέρη ποὺ τὴν εἶχε ρίξει. Τοῦκοψε πέρα-πέρα τὸ κεφάλι, σκότωσε ἄλλους ἕξη Ἰσπανοὺς ποὺ βρέθηκαν στὸ δρόμο της κι' ἔσπασε τὰ κατάρτια τριῶν πολεμικῶν, ποὺ ἦταν ἀγκυροβολημένα στὴ γραμμή, τὸ ἕνα πίσω ἀπ' τἄλλο.

Ἔπειτα, τρέχοντας ἀκόμα πρὸς τὰ πίσω, ἡ σφαῖρα ἔφτασε στὴν ξηρά, σιὰ χωράφια, κι' ἔπεσε στὴ σκεπὴ μιᾶς χωριάτικης καλύβας. Ἡ δύναμή της ἦταν τώρα λιγότερη· ὡστόσο τρύπησε τὴ σκεπή, ἔσπασε τὰ τελευταῖα δόντια μιᾶς γριᾶς ποὺ κοιμόταν σ' ἕνα κρεββάτι μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα καὶ χώθηκε στὸ λαιμό της.

Ὁ ἄντρας της, γυρίζοντας σὲ λίγο στὸ σπίτι, τοῦ κάκου δοκίμασε νὰ τῆς τὴν βγάλῃ. Πῆρε τότε ἕνα σκουπόξυλο κι' ἔσπρωξε τὴ σφαῖρα στὸ στομάχι τῆς γριᾶς, ποὺ ἡ δύστυχη πέθανε ἀπὸ δυσπεψία τὸ ἴδιο βράδυ.

Αὐτὰ ἔκαμε ἡ ἐχθρικὴ σφαῖρα ποὺ ἡ δική μας τὴ γύρισε πίσω. Ἡ δική μας πάλι, τρέχοντας πάντα μπροστά, βρῆκε τὸ κανόνι τοῦ ἰσπανικοῦ καραβιοῦ καὶ τὄκανε θρύψαλα. Ἓν' ἀπὸ τὰ κομμάτια του ἔπεσε σὰν ὀβίδα στὸ ἀμπάρι κι' ἄνοιξε κεῖ μιὰ μεγάλη τρύπα. Ἀπὸ τὴν τρύπα αὐτὴ μπῆκαν τὰ νερά. Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ τὸ πολεμικὸ βούλιαξε, μὲ χιλιάδες ναύτες καὶ στρατιώτες ποὺ εἶχε μέσα.

Τὸ ἀνδραγάθημά μου αὐτὸ ἔφερε τὸν πανικὸ στὸν ἐχθρικὸ στόλο ποὺ ἔφυγε κακήν-κακῶς. Κι' ἀπὸ τότε, χάρη σὲ μένα, οἱ Ἄγγλοι ἔχουν τὸ Γιβραλτάρ.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΕΡΜΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΓΕΙΝΕ ζήτημα τῆς ἡμέρας κι' ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους μ' αὐτὸ τὸ ταξίδι του στὴν Ἀμερική! Μιὰ ἰδέα ποὺ ἔρριξε ἡ μιὰ πρόταση ποὺ ἔκαμε στὴν Κυβέρνηση ὁ κ. Μοργκεντάου, συζητεῖται τώρα ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο: Νὰ στείλουμε, λέει, τὸ περίφημο ἄγαλμα στὴν Ἀμερική, μὲ τὸ πρόσχημα ἑνὸς φόρου τιμῆς κι' εὐγνωμοσύνης ἀπὸ μέρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας στὴν Ἀμερικανική καί... νὰ μαζέψουμε δολλάρια ἀπ' τοὺς Ἀμερικανούς, ποὺ δὲν θὰ καταδεχθοῦν δέβαια νὰ ἰδοῦν χάρισμα τέτοιο θέαμα. Ἄλλοι, βλέπετε, κάνουν ἕνα τόσο μεγάλο ταξίδι γι' αὐτό· καὶ θἀρνηθῆ κανεὶς νὰ πληρώση μιὰ μικρὴ εἴσοδο, γιὰ νὰ ἰδῆ τὸν Ἑρμῆ στὸν τόπο του; Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο, ὁ κ. Μοργκεντάου, θερμὸς φιλέλληνας ἀλλὰ καὶ δεινὸς οἰκονομολόγος, ἐλπίζει πὼς σ' ἕνα χρόνο θἄχαμε γιὰ τοὺς πρόσφυγες δώδεκα ἑκατομμύρια δολλάρια. Ἔ, θἄταν κάτι τι! Κι' ὁ κόσμος τώρα συζητεῖ: Ἀξίζει τὸν κόπο; Πρέπει νὰ πάη ὁ Ἑρμῆς στὴν Ἀμερική, νὰ ἐκτεθῆ ἐκεῖ σὲ κοινὴ θέα; Τὸ μέσο δὲν εἶναι λιγάκι... ἐξευτελιστικό; Κι' ὁ σκοπὸς ἀγιάζει ὅλα τὰ μέσα;

Ἄλλοι λένε ναί, ἄλλοι ὄχι. Μερικοὶ κιόλα θυμώνουν: Βεβήλωση, φωνάζουν, ἱεροσυλία! Ἐντωμεταξύ, οἱ εὐθυμογράφοι βρῆκαν θέμα κι' οἱ γελοιογράφοι δουλειά. Σ' ἐφημερίδες, σὲ περιοδικά, σὲ περιοδικάκια, δὲν βλέπει κανεὶς παρὰ «ἐξυπνάδες» γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ Ἑρμοῦ μὲ τὶς σχετικὲς ζωγραφιές. Ἔτσι διάβασα κάπου πὼς ἐπειδὴ ὁ ἀπεσταλμένος εἶναι κουλὸς καὶ κουτσός,—καθὼς ξέρετε, τὸ ἄγαλμα τῆς Ὀλυμπίας δὲν ἔχει οὔτε πόδια οὔτε χέρια,-δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ σουφρώση τὸν παρὰ ποὺ θὰ μαζέψη καὶ νὰ τὸ σκάση... Ἀλλοῦ εἶδα τὸν Ἑρμῆ ζωγραφισμένο μὲ ταξιδιώτικη στολή, κι' ἀλλοῦ μὲ τρύπια φορεσιὰ ζητιάνου, μὲ δεκανίκια καὶ μὲ δίσκο. Τέτοια ἕνα σωρό. Ὡς τόσο τὸ ζήτημα εἶναι ζήτημα. Πρέπει ἢ δὲν πρέπει; Καθόλου ἀπίθανο κάποιος ἀπὸ τοὺς νεαρούς μας φίλους νὰ ζητήση καὶ τὴ γνώμη μου: Τί φρονῶ γιὰ τὴν πρόταση τοῦ κ. Μοργκεντάου; Ἂς προλάβω λοιπὸν αὐτὴ τὴν ἐρώτηση, τὴν ἀναπόφευκτη, κι' ἂς πῶ ἐδῶ τὴ γνώμη μου γιὰ ὅλους.

Τὸ ζήτημα αὐτό, παιδιά μου, εἶναι *ὅπως τὸ πάρεις*. Ἐγὼ τοὐλάχιστο θἄρριχνα δίκιο τόσο σ' ἐκείνους ποὺ νομίζουν πὼς ὁ Ἑρμῆς μπορεῖ νὰ ταξιδέψη μιὰ χαρά, ὅσο καὶ στοὺς ἄλλους ποὺ λένε πὼς πρέπει νὰ καθήση στ' αὐγά του. Προχτὲς ἴσα—ἴσα ἕνας ἀπ' αὐτοὺς μοῦ ἔλεγε:

— Οὔτε νὰ τὸ σκεφθῆ δὲν ἔπρεπε τέτοιο πρᾶγμα ἡ Κυβέρνηση! Ἔστειλε ποτὲ ἡ Γαλλία σὲ καλλιτεχνικὴ περιοδεία τὴν Ἀφροδίτη τῆς Μήλου; Ἐκεῖ τὴν ἔχει πάντα, στὸ Λοῦβρο, κι' ὅποιος θέλει, σοῦ λέει, ἂς ἔρθη νὰ τὴν ἰδῆ. Ποῦ ἀκούστηκε νὰ ταξιδεύσουν οἱ ἀρχαιότητες τὰ κειμήλια ἑνὸς τόπου, γιὰ νὰ μαζεύουν λεπτά; Ὅσο μικρός, ὅσο φτωχὸς κι' ἂν εἶναι κανείς, τὴ στοιχειώδη ἀξιοπρέπεια πρέπει νὰ τὴν ἔχη. Καὶ μάλιστα ὅταν ὁ μικρὸς αὐτὸς κι' ὁ φτωχὸς εἶν' ἕνα ἔνδοξο Κράτος σὰν τὴν Ἑλλάδα! Ἀλλὰ ἔστω. Στέλνουμε τὸν Ἑρμῆ μας στὴν Ἀμερική. Κι' ἂν δὲν ξαναγυρίση; Ἂν βουλιάξη τὸ ὑπερωκεάνειο σὰν τὸν «Τιτανικό»; Ἂν ἐρωτευθοῦν οἱ Ἀμερικανοὶ τὸ ἄγαλμα καὶ τὸ κρατήσουν γιὰ πάντα; Ἢ ἂν πάθη τίποτα στὴ μεταφορὰ καὶ μᾶς ἔρθη πιὸ σακατεμένο ἀπ' ὅ,τι εἶναι; Κοντὰ στὴν ἠθικὴ ζημία, εἶναι, βλέπεις, κι' ὁ κίνδυνος τῆς ὑλικῆς. Ριψοκινδυνεύει κανείς, γιὰ δώδεκα ἑκαταμμύρια δολλάρια, ἕν' ἀριστούργημα τῆς ἀρχαίας τέχνης, ποὺ ἀξίζει δισεκατομμύρια;

— Πολὺ σωστά! εἶπα ἐγώ, ἀληθινὰ συμφωνότατος.

Ἀλλὰ τότ' ἕνας ἄλλος, παρὼν στὴν ὁμιλία μας, ἔλαβε τὸ λόγο.

— Μὲ συγχωρεῖτε, εἶπε, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πὼς ὁ κύριος τὰ παραλέει. Καὶ πρῶτα-πρῶτα, οὔτε οἱ Ἀμερικανοὶ μποροῦν ποτὲ νὰ κρατήσουν τὸν Ἑρμῆ,—μὲ τὶ δικαίωμα;—οὔτε ὑπάρχει κίνδυνος νὰ πάθη τίποτα στὸ ταξίδι, γιατὶ φυσικὰ θὰ πάρουν ὅλα τους τὰ μέτρα. Ἕνα τυχαῖο, δέβαια, δὲν ἀποκλείεται. Ἀλλὰ καὶ στὸ Μουσεῖο τῆς Ὀλυμπίας δὲν μπορεῖ τάχα νὰ πέση κεραυνὸς καὶ νὰ κάνη τὸ ἄγαλμα κάρβουνο ἢ ... ἀσβέστη; Τὸ «τυχαῖο» πουθενὰ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ ἀποφύγη! Ἔπειτα, γιατὶ νὰ ντραποῦμε νὰ στείλουμε ἔξω τὸν Ἑρμῆ; Τόση «ἀξιοπρέπεια» γιὰ ἕνα μικρὸ καὶ φτωχό, καταντᾶ ψωροπερηφάνεια. Καὶ στὸν αἰῶνα μας, τὸν πρακτικὸ καὶ θετικό, παιδὸς λογαριάζει τέτοια πράγματα; Ἔχουμε ἕνα μέσο νὰ μαζέψουμε ἑκατομμύρια, καὶ θὰ μᾶς ἐμποδίση νὰ τὸ χρησιμοποιήσουμε μιὰ ἰδέα; Ἡ Γαλλία δὲν στέλνει δέβαια σὲ περιοδεία τὴν Ἀφροδίτη της,—ποὺ κι' αὐτὴ δηλαδὴ εἶναι δική μας,—γιατὶ δὲν ἔχει ἀνάγκη. Γιά, νὰ εἶχε ὅμως, καὶ θὰ βλέπαμε. Ἄλλα Κράτη, μικρὰ καὶ φτωχά, κάνουν σήμερα Καζίνα, χαρτοπαικτεῖα, ρολίνες καὶ τὰ ρέστα, γιὰ νἄχουν ἕναν πόρο, ποὺ εἶναι δέβαια πολὺ χειρότερο. Καὶ μεῖς, σήμερα, διστάζουμε νὰ στείλουμε λίγο περίπατο ἕν' ἄγαλμά μας;.. Περίεργο! Ὁ κ. Μοργκεντάου καὶ τίμιος ἄνθρωπος εἶναι καὶ φιλέλληνας. Μποροῦσε λοιπὸν ποτέ, ἂν ἦταν κακὸ πρᾶγμα, νὰ μᾶς τὸ προτείνη;

— Πολὺ σωστά! εἶπα πάλι χωρὶς νὰ θέλω.

Οἱ φίλοι μου ἀπόρησαν:

— Ὥστε κι' οἱ δυὸ ἔχουμε δίκιο;

— Ἔρρω κι' ἐγώ; Ἀφοῦ μὲ πεῖσατε κι' οἱ δυό;

Γι' αὐτὸ σᾶς εἶπα πὼς τὸ ζήτημα εἶναι «ὅπως τὸ πάρεις». Ὅπως τὸ πάρη λοιπὸν κι' ἡ Κυβέρνηση, ἂς ἀποφασίση. Ἐμεῖς δέβαια δὲν θὰ διαμαρτυρηθοῦμε, οὔτε ἂν σταλῆ σὲ περιοδεία ὁ Ἑρμῆς, οὔτε ἂν ἐγκαταληφθῆ ὡς ἀτσίριαστη ἡ πρακτικὴ ἰδέα τοῦ κ. Μοργκεντάου.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Η ΑΝΘΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κας Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΙΗ
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'. (Συνέχεια)

Κι' ὁ Πάτροκλος ὑποχώρησε.

Ἡ ἡμέρα ἦταν ὡραία, ὁ ἥλιος ἐφώτιζε τὸ δάσος, τὰ τζιτζίκια τραγουδοῦσαν στὰ δέντρα κι' ὁ δρόμος ἁπλωνόταν μπροστὰ ἄσπρος ἀπὸ τὴ σκόνη. Τὴ μεγάλη ζέστη τὴν ἐμετρίαζε μιὰ γλυκειὰ αὔρα, ποὺ σήκωνε τὰ ξανθὰ μαλλιὰ τῆς Ἀνθούλας κι' ἔφερνε τὶς εὐωδιὲς τῶν λουλουδιῶν ποὺ ἀπαντοῦσε στὸ δρόμο του.

Ὁ Πάτροκλος μὲ τὶς ὁμιλίες του δυσαρεστοῦσε καὶ τὸ Φραντῆ καὶ τὸ Γιάννη καὶ τὴν Ἀνθούλα. Κάθε του λόγος ἦταν γεμάτος αὐθάδεια κι' ἐπλήγωνε κατάκαρδα. Ἡ δύστυχη μικρὴ δὲν ἔλεγε τίποτα. Εἶχ' ἐλπίσει πὼς θὰ καθόταν κοντὰ στὸ φίλο της νὰ βλέπη τὸν Σταχτερὸ νὰ τρέχη· καὶ τώρα, ἀπ' τὴ θέση ποὺ ἦταν στρυμωγμένη, δὲν ἔβλεπε παρὰ τὴ ράχη τοῦ Πάτροκλου. Τί ἀτυχία!..

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Τὰ κατορθώματα τοῦ Πάτροκλου

Ἔφτασαν τελοσπάντων στὸ σπιτάκι τοῦ Ἀλάρτη καὶ τὸν βρῆκαν στὴν πόρταν του νὰ τοὺς περιμένη. Μὰ καθόλου δὲν εὐχαριστήθηκε ὁ γέρος, ἅμα εἶδε τὸν Πάτροκλον κοντὰ στὸ Γιάννη.

— Ἡρθαὰκάλεστος κύρ-Ἀλάρτη, τοῦ εἶπε μὲ αὐταρέσκεια τὸ ἀρχοντόπουλο.

μὰ ἤμουν βέβαιος πὼς θὰ εὐχαριστηθῆς.

— Καλῶς ὥρισες στὸ φτωχικό μου, ἀποκρίθηκε ὁ πρώην δασοφύλακας.

Ἀλλ' ἀπὸ τὸν τρόπο ποὺ ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ Φραντῆ καὶ τοῦ Γιάννη καὶ ποὺ φίλησε τὴν Ἀνθούλα, καταλάβαινε κανεὶς ποιοὺς ὑποδεχόταν μὲ τὴν καρδιά του ὁ γέρος...

— Ἀνθούλα, εἶπε ὕστερα, πήγαινε νὰ ρίξῃς μιὰ ματιὰ στὰ φαγιά. Ἡ Σταυρούλα, καθὼς σοῦ εἶπα, δὲν ξέρει πολὺ νὰ μαγειρεύη. Ἐγὼ στὸ μεταξὺ θὰ δείξω τὸ σκύλο μου στὸν πατέρα σου. Ὁ Γιάννης κι' ὁ Πάτροκλος ἂς κάμουν μαζὶ ἕνα γυράκι στὸ δάσος.

— Καλύτερα νὰ μείνω ἐδῶ, εἶπε ὁ Γιάννης, νὰ βοηθήσω τὴν Ἀνθούλα νὰ στρώση τραπέζι...

— Καλά, ὅπως σοῦ ἀρέσει, παιδί μου.

Ἡ Ἀνθούλα ἔτρεξε στὴν κουζίνα κι' ἐδοκίμασε, σὰν καλὴ μαγείρισσα, τὰ φαγιά. Στὸ ἕνα ἔρριξε λίγο ἁλάτι, στὸ ἄλλο λίγο πιπέρι. Ὁ Γιάννης ἦταν ἐκεῖ, πρόθυμος νὰ τὴν βοηθῆ.

Ὁ Πάτροκλος, μονάχος του, γύριζε στὸν κῆπο καὶ στενοχωριόταν.

Τὸ μεσημέρι, ἡ Ἀνθούλα ἔστρωσε τὸ τραπέζι καὶ φώναξε τὸν Ἀλάρτη καὶ τὸν πατέρα της. Τότε μόνο σκέφτηκε ὁ κ. Πάτροκλος πὼς θὰ καθόταν στὸ ἴδιο τραπέζι μὲ τοὺς *ὑπηρέτες* του. Γιατὶ τί ἦταν ὁ Φραντῆς παρὰ μισθωτὸς τῆς μητέρας του; Καὶ τὸ *παλιόπαιδο* ἐκεῖνο, ὁ Γιάννης, ποὺ κι' αὐτὸς θὰ καθόταν στὸ πλάϊ του; Πόσο μετανοοῦσε τώρα ποὺ τοῦ ἦρθε νὰ τοὺς ἀκολουθήση! Νὰ διασκέδαζε τουλάχιστο ... μ' αὐτὸς στενοχωριόταν!

Παρηγορήθηκε λίγο ὅταν ὁ γέρο-Ἀλάρτης τοῦ ἔδωσε τὴν τιμητικὴ θέση. Κάθησε λοιπὸν στὴ μέση, μὲ τὸν Ἀλάρτη στὰ δεξιά του καὶ τὴν Ἀνθούλα στἀριστερά. Ὁ Φραντῆς πάλι κάθησε κοντὰ στὸν Ἀλάρτη κι' ὁ Γιάννης κοντὰ στὴν Ἀνθούλα.

Γιὰ κάθε φαΐ ποὺ ἔτρωγαν, ἔκαναν τὶς κρίσεις τους. Ὁ Πάτροκλος ἔτρωγε μὲ πολλὴ ὄρεξη, ἀλλὰ δὲν ἔλεγε τίποτα. Ὕστερα ἡ Ἀνθούλα ἔβαλε τὴν πήτα μπροστὰ στὸν Ἀλάρτη.

— Τί καλὴ ποὺ εἶσαι! τῆς εἶπε ὁ γέρος μὲ συγκίνηση. Ποτὲ δὲν ξεχνᾶς τί ἀρέσει στοὺς ἄλλους. Χαρὰ στὸν πατέρα ποὺ σ' ἔχει, παιδί μου! Τίποτα δὲν ζήλεψα σ' αὐτὸ τὸν κόσμο, μὰ γιὰ σένα κι' ἐγὼ δὲν ξέρω τί θἄδινα γιὰ νὰ σ' ἔχω κόρη μου!

Ὁ Πάτροκλος πῆρε τὸ μεγαλύτερο κομμάτι τῆς πήτας κι' ὁμολόγησε πὼς ἦταν καλύτερη κι' ἀπὸ κείνη ποὺ ἔκανε ὁ μαγειράς τους.

Ἀφοῦ ἤπιαν καὶ τὸν καφέ, ὁ Ἀλάρτης εἶπε στὰ παιδιά:

— Πᾶτε λίγο περίπατο; θέλετε κιόλα νὰ ψαρέψετε στὸ ποτάμι; Σᾶς δίνω τὴν καλαμωτή μου· μὰ νὰ μοῦ ὑποσχεθῆ ὁ Γιάννης πὼς θὰ τὴν προσέχη, γιατὶ δὲν εἶν' εὔκολο νὰ ξανάβρω τόσο καλή.

— Ναί, πᾶμε στὸ ποτάμι! εἶπε ἡ Ἀνθούλα μ' ἐνθουσιασμό. Πῶς μᾶρέσει!

«Ἡ Ἀνθούλα εἶχε σφίξει τὸ λαιμὸ τοῦ Γιάννη...»

Οἱ γέροι ἔμειναν στὸν κῆπο, νὰ καπνίσουν καὶ νὰ κουβεντιάσουν· καὶ τὰ παιδιὰ ἔφυγαν.

— Πᾶμε πρῶτα νὰ ἰδοῦμε τὸ χαρτοποιεῖο κι' ἔπειτα ψαρεύουμε, ἐπρότεινε ὁ Πάτροκλος.

Τὸ ἐργοστάσιο ἐκεῖνο ἦταν ὥς μισὸ μίλλι μακριὰ ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Ἀλάρτη. Ἀλλὰ κοντὰ στὸ ποτάμι κι' αὐτό, ποὺ τὸ νερό του κινοῦσε τὶς μηχανές του.

Ἅμα τὰ παιδιὰ εἶπαν πὼς πήγαιναν ἐκ μέρους τοῦ κύρ-Ἀλάρτη, τοὺς ἔδωσαν τὴν ἄδεια νὰ μποῦν. Στὴν ἀρχή, τὰ ὁδήγησαν σὲ μιὰ μεγάλη αἴθουσα, ὅπου καμμιὰ τριανταριὰ γυναῖκες ἐδιάλεγαν κουρέλια.

Τί ἀποφορὰ ἔβγαινε ἀπὸ τοὺς σωροὺς ἐκείνους τῶν κουρελιῶν! Ἀπὸ ποῦ ἐρχόνταν ἄραγε; τί πληγὲς εἶχαν καλύψει; τί ὡραῖες κυρίες τὰ εἶχαν φορέσει, ἢ τί ἄρρωστες καὶ δυστυχισμένες;... Ἀνάμεσα στὰ πρόστυχα παλιόπανα, βρισκόνταν καὶ κομμάτια βελούδου ἢ σατέν.

Οἱ γυναῖκες ἐκεῖνες τὰ ξεχώριζαν σὲ μικροὺς σωροὺς ἀπὸ ὅμοια ὑφάσματα: ἄλλοῦ τὰ μάλλινα κουρέλια, ἀλλοῦ τὰ λινά, ἄλλοῦ τὰ μεταξωτὰ καὶ καθεξῆς. Καὶ τὄκαναν μὲ μεγάλη γρηγοράδα, γιατὶ τὸ ἡμερομίσθιό τους ἦταν ἀνάλογο μὲ τὴν ἐργασία ποὺ ἔβγαζαν. Φτωχὲς γυναῖκες!..

Σ' ἄλλη αἴθουσα ἔβραζαν τὰ κουρέλια ἐκεῖνα σ' ἕνα πελώριο καζάνι ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ χωρέση πέντε βύδια. Ἀπὸ κεῖ, ἕνα ἄσπρο ὀγρό, σὰν ρυάκι ἀπὸ ἀλεύρι, ἔτρεχε στὸ πιεστήριο καὶ λίγο-λίγο σχηματιζόταν τὸ χαρτί.

Τὰ παιδιὰ βγῆκαν μ' ἀνακούφιση ἀπὸ τὴ θερμὴ ἐκείνη ἀτμόσφαιρα. Εὐχαριστήθηκαν βέβαια ποὺ εἶδαν πὼς γίνεται καὶ τὸ χαρτί· τώρα ὅμως ἤθελαν νὰ πάρουν ἀέρα. Καὶ πῆγαν ἴσια στὸ ποτάμι.

Τὸ ποτάμι ἐκεῖνο ἦταν πραγματικῶς ὡραιότατο. Τὰ νερά του ἦταν τόσο διάφανα, ὥστε μ' ὅλο του τὸ βάθος, διακρινόνταν τὰ χόρτα κι' οἱ ἄμμοι τῆς κοίτης.

Ὁ Γιάννης ἔπιανε σκουληκάκια γιὰ δόλωμα, ὅταν ὁ Πάτροκλος, βλέποντας μιὰ βαρκούλα, θέλησε νὰ κάμη ἕναν περίπατο στὸ ποτάμι κι' ἀνάγκασε καὶ τὴν Ἀνθούλα νὰ τὸν ἀκολουθήση.

Ὁ Γιάννης, ἀφίνοντας τὴν καλαμωτὴ στὴν ἀκροποταμιά, ἑτοιμάστηκε νὰ πηδήση κι' αὐτὸς μέσα στὴ βάρκα. Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ Πάτροκλος σκούντησε μὲ τὸ πόδι του τὴν ὄχθη κι' ἡ βάρκα ἀπομακρύνθηκε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΡΧΙΔΟΧΟΥ ΠΑΡΙΟΥ

Στοὺς θεοὺς νἀφήνης ὅλα!
Τί πολλὲς φορὲς σηκώνουν
μερικοὺς πεσμένους κάτου
προύμυτα στὴ μαύρη γῆ·
κ' ἄλλοτε τριχλοποδιάζουν
καὶ τἀπάσκελα ξαπλώνουν
μερικοὺς ποὺ ψηλὰ στέκαν.
Ὅλα γίνονται, παιδί!

(Ἀπὸ τὸν «Στέφανον»)

ΣΙΜΟΣ ΜΕΝΑΡΔΟΣ

ΣΕΛ. ΣΥΝ. ΣΥΝΔΡ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΔΕΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΥΓΗ...

[Δημοσιεύεται γιά μνημόσυνο τοῦ πεθαμένου Ποιητῆ.]

...Δροσοσταλίδες ἡμερες,
βαλτὲς πάνου στὰ κρῖνα,
σὰ χίλιες διαμαντόπετρες,
μέσ' στὴ γλαρὴν αὐγή·
πουλάκια γλυκομίλητα,
πού λαχταρᾶν κι' ἐκεῖνα,
πότε νὰ τρέξῃ τοῦ φωτὸς
ἡ ἀστέρευτη πηγή.

Ἄρρητ' ἀνθάκια σύχαρα,
μέσ' στὸ δροσὸ λουσμένα,
εὐωδερὰ καὶ φλογερά,
μὲ τὴ γλυκειὰ θωριά·
φαιδρὰ νεράκια πού ξυπνᾶν,
σὰ μισοκοιμισμένα,
καὶ ξεκινᾶνε, παίζοντας,
πρὸς τὴν κατηφοριά...

Χιονάτ' ἀρνάκια, πού λακᾶν
δλόχαρ' ἀπ' τὴ στάνη,
καὶ πηλαλᾶν κουδουνιστὰ
μέσ' στὸ λευκὸ στρατί·
κλῶνοι τῶν δέντρων, ἄλλοι φῶς,
καὶ δόξα, καὶ στεφάνι,
κι' ἄλλοι γεμάτοι καὶ μουγγοί,
καὶ σὰ γονατοστοί.

Ἂς ἦταν ἔτσι, σήμερα,
μὲ τόση ἀπαλοσύνη,
καθὼς σταλάζει καὶ σὲ σᾶς,
καὶ τόσες εὐωδιές,
νὰ στάλαζε τῆς θείας αὐγῆς
ἡ μάννα καλοσύνη,
καὶ στῶν θλιμμένων καὶ φτωχῶν
ἀνθρώπων τὶς καρδιές...

† *Ὀψιμος Κρῖνος*
Β' Βραβεῖο στὴ Μεγάλη Τάξη

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 203ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

Η «ΔΙΑΠΕΡΑΙΩΣΙΣ»

Ξεκινοῦμε πρὶν ἀκόμη ὁ ἥλιος βγῇ ἀπ' τὰ βουνά. Ἀφίνουμε πίσω μας τὴν πόλη καὶ περνοῦμε μέσ' ἀπὸ περιβόλια καὶ τοὺς ἀγρούς, ὅπου βασιλεύει δροσιὰ καὶ ἄρωμα κι' ἀκούγεται ρυθμικὸς ὁ κρότος τοῦ μάγγανου πού τὸ γυρίζει τ' ἄλογο μὲ τὰ σκεπασμένα μάτια.

Στὴ στροφὴ τοῦ δρόμου ἀρχίζει ν' ἀκούγεται ἕνα φλοίσβισμα. Ἐμεῖς τὰ παιδιὰ τρέχουμε μπρὸς καὶ φτάνουμε σ' ἕνα μεγάλο ρυάκι, ρηχὸ μὰ ἀρκετὰ πλατύ κι' ὁρμητικό. Σὲ λίγο φτάνουν κι' οἱ ἄλλοι.

—Ἀ! τὸ ρυάκι ἔχει κατεβάσει!.. Τὸ πέρασμα δὲν εἶναι εὔκολο! Τώρα τί θὰ γίνει;

Ὁ θεῖος, ὅπως πάντα, εἶναι καὶ τώρα ὁ ἀπὸ μηχανῆς Θεός. Βρίσκει μιὰ μεγάλη πέτρα καὶ τὴ σηκώνει ψηλά.

—Τραβηχτῆτε μακριά! μᾶς φωνάζει.

Καὶ δίνει μιὰ καὶ πετᾷ τὴν πέτρα στὴ μέση τοῦ ρυακιοῦ. Τὸ νερὸ ἀναστατώθηκε καὶ γέμισε τὸν κόσμο πιτσιλάδες...

Τώρα τὸ πέρασμα εἶν' εὔκολο. Ὁ θεῖος δίνει ὁδηγίες: Θὰ στηρίξετε τὸ δεξὶ πόδι καλὰ στὴν πέτρα, (ἂς βραχῇ λιγάκι τὸ παπούτσι, δὲν πειράζει), καὶ μὲ τἄλλο θὰ πατήσετε ἀπ' εὐθείας στὴν ἄλλην ὄχθη. Ἔτσι θὰ γίνῃ ἡ «διαπεραίωσις».

Περνοῦν πρῶτα οἱ μεγάλοι. Μένουμε ἐγώ, δύο ἄλλα παιδιὰ τῆς ἡλικίας μου κι' ὁ θεῖος.

—Ἐσᾶς θὰ σᾶς διαπεραιώσω ἐγώ, λέει ὁ θεῖος καὶ περνᾶ ἕνα-ἕνα τὰ παιδιὰ στὴν ἄλλη ὄχθη.

—Ἡ σειρά σου!

Καὶ κάνει νὰ μὲ πάρῃ κι' ἐμένα.

—Ὄχι, λέω, θὰ περάσω μόνος μου.

Ἀπ' ἀντίκρυ ἡ μητέρα διαμαρτύρεται.

Μὰ ὁ θεῖος, χαμογελῶντας, ὑποχωρεῖ.

—Ὅπως θέλεις... Νὰ ἰδοῦμε ὅμως θὰ τὰ κατορθώσεις;

Παίρνω τὴν κατάλληλη στάση, μετρῶ μὲ τὸ μάτι τὴν ἀπόσταση: δὲν εἶναι κ' ἀστεῖο...

Φαντάζομαι πὼς ἅμα τεντώσω ὅσο μπορῶ τὸ πόδι μου, μόλις ἀγγίσει τὴν πέτρα. Διστάζω. Κοιτάζω γύρω μου: ὅλα τά βλέμματα ἐπάνω μου· ἡ μητέρα ἀνησυχεῖ, τὰ παιδιὰ περιμένουν μὲ περιέργεια, ὁ θεῖος χαμογελᾷ. Ἀ! θὰ ἦταν μεγάλη ντροπὴ νὰ ὁμολογήσω τώρα ἀδυναμία!..

Στηρίζω τὸ πόδι καλὰ στὴν ὄχθη, τεντώνω τάλλο, βρίσκω τὴν πέτρα, στηρίζομαι ἐκεῖ καὶ δίνω ὁρμή...

—Μπλούμ!

Ὅλος μούσκεμμα! Τώρα τί θὰ γίνει;

—Ἰδοὺ τί θὰ γίνει τώρα, εἶπε ὁ πατέρας πού εἶχε παρακολουθήσει ἀμέτοχος τὴ σκηνή. Ἡ Κατίνα θὰ τυλίξει καλὰ τὸν κύριον αὐτὸ μὲ τὸ σάλι της καὶ θὰ τὸν πάει σπίτι, σ' αὐτὰ τὰ χάλια, ἴσια καὶ ὁλοταχῶς γιὰ νὰ μὴν κρυώσῃ. Ἐμεῖς θὰ ἐξακολουθήσουμε τὴν ἐκδρομή μας κι' ἡ Κατίνα θὰ μείνῃ νὰ τὸν προσέχῃ. Κι' ἂν τοῦ ἀρέσῃ, ἂς κάνῃ πάλι τὸ γενναῖο ἐκεῖ πού δὲν πρέπει... Τὸ νοῦ σου, Κατίνα, νὰ μὴ βγάλῃ στὸ δρόμο τὸ σάλι!

Πουλὶ τῆς Καταιγίδος (14 ἐτῶν)
Α' Βραβεῖο στὴ Μικρὴ Τάξη

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Κωστάκης πάει σ' ἕνα σπίτι, πού τὸν ἔστειλαν νὰ ζητήσῃ τὸν κύριο καὶ κάτι νὰ τοῦ πῇ.

Κτυπᾷ τὴν πόρτα καὶ τοῦ ἀνοίγει ὁ κύριος ὁ ἴδιος. Κι' ὁ Κωστάκης:

— Ἐδῶ εἶστε, κύριε;

Ἀγιὰ Σοφιὰ

***

Στὸ τέλος τοῦ μαθήματος, ὁ δάσκαλος λέει στὸν τιμωρημένο Νῖκο:

— Αὐτὸ νὰ σοῦ γίνῃ μάθημα κι' ἄλλη φορὰ νὰ ξέρῃς τὴ θέση σου.

— Τὴν ξέρω, δάσκαλε! ἀπαντᾷ ὁ Νῖκος. Δεύτερος στὸ τελευταῖο θρανίο!

Ἀντιλόπη

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΗ 203ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 198.]

Στὴ μικρὴ Τάξη,—ἀπὸ 14 ἐτῶν καὶ κάτω,— διαγωνίσθηκαν λιγότεροι καὶ, φυσικά, ἀδυνατότεροι. Δὲν μπορῶ νὰ εἶμαι τόσο αὐστηρὴ μὲ τὰ παιδιὰ αὐτὰ τοῦ 1922 πού φιλότιμα καταπιάστηκαν ἕνα τόσο δύσκολο ἔργο: νὰ γράψουν διήγημα! Πρέπει μάλιστα νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἂν πολλοὶ δὲν τὸ κατάφεραν μὲ κανένα τρόπο, ἄλλοι ὅμως—καὶ περισσότεροι ἀπ' ὅσους περίμενα ο' αὐτὴ τὴν Τάξη, ἔγραψαν ἀρκετὰ νόστιμα «παθήματα». Ἐννοεῖται ὅτι τὸ γράψιμο, τὸ ὕφος, ὅλων σχεδὸν εἶν' ἀκόμα ἀδόκιμο, παιδιάτικο ὁλωσδιόλου. Μόνο λίγοι, ἐλάχιστοι, ἔγραψαν καλά. Ἐπαναλαμβάνω ὅμως ὅτι ὑπάρχουν διηγηματάκια, πού τὴν ὑπόθεσή τους θὰ τὴν ζήλευαν καὶ μεγάλοι.

Περιττὸ νὰ ξαναπῶ ἐδῶ ὅσα εἶπα προχθές, στὴν κριτικὴ τῆς Μεγάλης Τάξης, καὶ νὰ μιλήσω γιὰ διηγήματα κοινά, τετριμμένα, ἀσήμαντα, ἢ ἀπίθανα, ἢ ἀνοστα, ἢ ἔξω ἀπ' τὸ θέμα καὶ τὸ σκοπό. Εἶναι πολλά. Κι' ἂν μερικά, ἀντὶ νὰ πάρουν ἁπλῶς Εὐφημο Μνεία, πέρασαν στὸν Γ' Ἔπαινο ἢ καὶ στὸν Β', εἶναι γιατὶ τὰ σήκωσε ἕνα καλὸ κάπως γράψιμο, νόστιμο ἢ ζωηρό.

Κι' ἔρχομαι στὰ καλύτερα.

Ἡ *Μαρία Θ. Ζώρα* μᾶς διηγεῖται πῶς τὸ ἀδελφάκι της, ἀπὸ μωρό, ἔμαθε νὰ μὴ βαίζεται νὰ τρώῃ ταγύτ του μόλις βγαίνει ἀπ' τὴ φωτιά, γιατὶ «κάει»! Μέ τὸ πρᾶγμα μάλιστα ἔμαθε καὶ τὴ λέξη, —τὴν πρώτη λέξη πού ἔμαθε καὶ τὸ πρῶτο μάθημα πού ἔλαβε... Ἡ ἱστορία εἶναι χαριτωμένη, προπάντων στὴν ἀρχή. Ἔχει ὅμως τὸ ἐλάττωμα νὰ μὴν ἐξελίσσεται μὲ τὴν ἴδια ὁμαλότητα ὡς τὸ τέλος· κι' ἔσεται τὸ πάθημα, γιὰ τὸ σκοπὸ τοῦ διηγήματος πού ζήτησα, θἄπρεπε νὰ τὸ παθαίνῃ μεγαλύτερο κάπως παιδί. Ὁπωσδήποτε, ἂν δὲν ὑπῆρχε ἄλλο, τὸ διηγηματάκι αὐτὸ μποροῦσε νὰ πάρῃ τὸ Α' Βραβεῖο καθώς καὶ τὸ διήγημα τοῦ *Ἰανοῦ*, πού ἐπίσης ὡραῖο, μὲ τὸ ἴδιο ζωηρὸ ὕφος, διηγεῖται τὸ πάθημα μιᾶς μικρῆς στὸ κρυφτούλι: Γιὰ νὰ μὴ τὴ βροῦν, συνήθιζε νὰ μπαίνῃ σ' ἕνα μπαοῦλο, προσέχοντας μόνο νὰ κρατῇ τὸ σκέπασμα μισανοιχτό. Μιὰ μέρα ὅμως τὸ βαρὺ σκέπασμα τῆς ἔφυγε ἀπ' τὰ χεράκια, ἡ κλειδαριὰ ἔκλεισε μονάχη της καί... μὴν τὰ ρωτᾶτε! Τὰ ὑπολοιπὰ διηγήματα τὰ θεωρῶ ἰσοδύναμα.

Τὸ *Παιδὶ τοῦ Μέλλοντος* ἀνέβηκε ἀσυλλόγιστα σ' ἕνα δέντρο κι' ὕστερα εἶδε κι' ἔπαθε νὰ κατεβῇ. Ἡ ὑπόθεση πρωτότυπη, ἡ ψυχολογία ἀρκετὰ καλή, τὸ γράψιμο στρωτὸ καὶ τὸ συμπέρασμα ὡς ἑξῆς: «Τὸ πάθημα αὐτὸ μοῦγεινε διπλὸ μάθημα· πρῶτο μ' ἔμαθε νὰ σκέπτωμαι, πρὶν κάμω τὴν ἀρχή, πῶς θὰ τελειώσω· καὶ δεύτερο, νὰ μὴν κάνω ἀνώτερα ἀπὸ τὶς δυνάμεις μου».

Κι' ὁ *Καρδιογνώστης* μιὰ μέρα, στὸ σχολεῖο, τὴν ἔπαθε γιὰ καλά· Κρέμασε στὴν πλάτη ἑνὸς παιδιοῦ, μὲ καρφίτσα, ἕνα μεγάλο πολύχρωμο κουρέλι. Τὸν εἶδε ὅμως ὁ ἐπιστάτης, τὸν μαρτύρησε στὸν κ. Διευθυντή, κι' αὐτός, γιὰ τιμωρία, τοῦ κρέμασε τὸ ἴδιο ἐκεῖνο κουρέλι καὶ τὸν περιέφερε ἔτσι σ' ὅλο τὸ σχολειό. Ἡ διαπόμπευση αὐτὴ τὸν γιάτρεψε ἀπὸ τὴ μανία πού εἶχε νὰ πειράζῃ τὸν κόσμο, μὰ τοῦδωσε ἀφορμὴ καὶ νὰ γράψῃ ἕνα φαιδρότατο ἀληθινὰ διηγηματάκι, πού ἂν εἶχε καὶ τὸ ὕφος ἀνάλογο, θἄταν ἀπὸ τὰ πρῶτα.

Ἡ *Πανταχοῦ Παρὼν* εἶδε μιὰ φορὰ ἕνα ταχυδακτυλουργό, τὸν ἐθαύμασε πολὺ καί, ὅταν ὁ πατέρας της τῆς ἐξήγησε λίγο τὰ θαύματά του,—πῶς ἔκανε ὁμελέτα σ' ἕνα καπέλλο, χωρὶς νὰ τὸ λερώσῃ, πῶς ἔκοβε ἕνα μανήλι κομματάκια κ' ὕστερα τὄβγαζε ὁλόκληρο,—τῆς ἤλθε νὰ τὰ κάνῃ κ' ἐκείνη. Ἐπροσκάλεσε λοιπὸν τὶς φίλες της καὶ τἄκανε.... θάλασσα. Νόστιμο κι' αὐτό!

Τὸ διηγηματάκι τοῦ *Ἀφρισμένου Κύματος* εἶναι ἴσως τὸ πιὸ καλογραμμένο ἀπ' ὅλα (ἐκτὸς τοῦ πρώτου). Ἔχει μάλισα μέσα καὶ κάτι λαϊκὲς προλήψεις, ἄγνωστες, πού τοῦ δίνουν καὶ λαογραφικὴ ἀξία. Ἀλλὰ τὸ πάθημα πού μᾶς διηγεῖται δὲν εἶναι παιδικό: τὄπαθε μιὰ μεγάλη, παντρεμένη, καὶ τὸ θυμᾶται ὅταν εἶναι πιὰ γιαγιά.

Παιδικό, καὶ πολὺ νοστιμότερο, εἶναι τὸ πάθημα τοῦ *Ἄσπρου Συννεφάκι*. Ἐνῷ τοῦ εἶχαν πῇ τόσες φορὲς νὰ μὴν ψάχνῃ τὰ πράγματα, καὶ μάλιστα τὰ ξένα, ὁ μικρὸς περίεργος ἄνοιξε μιὰ μέρα ἕνα καλαθάκι, πού τὸ εἶχε ἀφήσει στὸ σπίτι τους μιὰ χωριάτισσα, καὶ τότε πετάχτηκε ἀπὸ μέσα... ἕνα μπαλλονάκι, πού εἶδαν· κι' ἔπαθαν νὰ τὸ κατεβάσουν ἀπ' τὸ τοβᾶνι ὅπου εἶχε κολλήσει! Μ' ἕν' ἄλλο τέλος, μὲ κάπως καλύτερη ἔκθεση, τὸ διηγηματάκι αὐτὸ θὰ βραβευόκαν.

Γιὰ μερικὰ ἄλλα, τῆς ἴδιας δυνάμεως, δὲν ἔχω τόπο νὰ μιλήσω. Τὰ βλέπετε στὸν Α' Ἔπαινο. Κι' ἔρχομαι στὸ διήγημα τοῦ *Πουλιοῦ τῆς Καταιγίδος*. Εἶναι πραγματικῶς τὸ καλύτερο ἀπ' ὅλα. Καὶ πρῶτα-πρῶτα εἶν' ἕνα ἀληθινὸ διήγημα, μὲ ἀρκετὴ τέχνη γραμμένο, ἕνα κομμάτι λογοτεχνικό, ἀνώτερο, ἀπ' αὐτὴν τὴν ἄποψη, κι' ἀπὸ τὸ βραβευμένο στὴ Μεγάλη Τάξη. Γιὰ τὸ μεγάλο του αὐτὸ *προτέρημα ἔπρεπε* βέβαια νὰ προτιμηθῇ ἀπ' ὅλα, ἀφοῦ κι' ἡ ὑπόθεση του εἶναι παιδική, νόστιμη, πρωτότυπη, φυσικὴ καὶ σύμφωνη μὲ τὸ σκοπό μας.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ *(ἀπὸ 14 ἐτῶν καὶ κάτω)*

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ *Πουλὶ τῆς Καταιγίδος* [25 Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ *Μαρία Ζώρα* [20 Ε]—*Ἰανὸς* [20 Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ *Παιδὶ τοῦ Μέλλοντος* [19 Ε]—*Καρδιογνώστης* [18 Ε]—*Πανταχοῦ Παρὼν* [17 Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ *(ἀπὸ [15Ε] εἰς ἕκαστον:)* Ἄσπρο Συννεφάκι, Ἀφρισμένο Κῦμα, Γκόρμπιο, Σφαιριστής, Διαβατικός, Λίστ, Ἑσπερη Νύχτα.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ *(ἀπὸ [12Ε] εἰς ἕκαστον:)* Λεσβιακὸς Ἀστήρ, Ἀθάμας, Δοξασμένος Τσολιᾶς, Σκόρος, Τελευταῖος Παλαιολόγος.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ *(ἀπὸ [8Ε] εἰς ἕκαστον:)* Λαρισσαϊκὸ Ἀγωνιάκι, Ἠπειρωτικὸς Ἀγών, Ἀετιδεύς, Ἔνδοξος Ἑλλήν.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ *(ἀπὸ [5Ε] εἰς ἕκαστον:)* Περιελίξ Δαμιανός, Μαύρη Ἀράχνη, Ἐρυθρὸς Σταυρός, Ἀλογόμυγα, Μυστηριώδης Ἱππότης, Μορφοῦς, Γεώργιος Πετρόπουλος, Φίλιππος Η. Φίλιππου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, 38 ὁδὸς Ἐδριπίδου
τὴν 19 Μαΐου 1924.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΑΘΟΣ

Στὸ προηγούμενο 25ο φυλλάδιο τῆς 17 Μαΐου, ὁ ἀριθμός του στὴν ἐπικεφαλίδα, ἀντὶ 25 τυπώθηκε 5. Νὰ δάλετε ἀμέσως τὸ 2 ποὺ λείπει καὶ νὰ σὰ συμπληρώσετε τὸν ἀριθμό, γιατὶ ὅσοι φυλάτε τὰ φυλλάδιά σας καὶ τὰ κάνετε τόμους, θὰ νομίζετε μεθαύριο πὼς σᾶς λείπει τὸ 25ο φύλλο καὶ πὼς ἔχετε διπλὸ τὸ 5ο. Τὸν ἀριθμὸ τοῦ φύλλου, βλέπετε, κοιτάζει κανεὶς πρῶτα-πρῶτα, ὅταν κάνῃ κατάταξη, κι' ὕστερα τὴν ἡμερομηνία ἢ τὸν ἀριθμὸ τῶν σελίδων. Νὰ διορθώσετε λοιπὸν τὸ σημαντικὸ αὐτὸ λάθος γιὰ νὰ μὴ μπερδευθῆτε.

Ψαροπούλα τοῦ Καλαμακιοῦ, σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς τόσο καλὲς διαθέσεις. Ὅταν ἔχω φίλους καὶ φίλες σὰν καὶ σένα, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πὼς σὲ λίγον καιρὸ θαῦξήσῃ σ' ὅλα τὰ Σχολεῖα ἡ ἀναλογία τῶν παιδιῶν πού θὰ μὲ παίρνουν. Ἡ ὀρθογραφία σου,—ἀφοῦ ζητᾷς τὴ γνώμη μου,—μοῦ φαίνεται πολύ... φουτουριστική. Δὲν πιστεύω νἀπλοποιηθῇ ποτὲ τόσο πολὺ ἡ «ἱστορική» ὀρθογραφία τῆς γλώσσας μας ὥστε νὰ καταντήσῃ ἁπλῶς «φωνητική». Μὲ τὸν καιρὸ θἔβαια θὰ λείψουν τὰ διπλὰ σύμφωνα, ἡ ὑπογεγραμμένη, ἡ φιλή, ἴσως κι' οἱ τόνοι ὅλως διόλου. Ἀλλὰ τὸ ι μονάχο του δὲν θἀντικαταστήσῃ ποτὲ τὰ η, ει, οι, υι κτλ. Θὰ μείνῃ τοὐλάχιστο καὶ τὸ η. Κι' αὐτό, ἐννοεῖται, γιὰ τὸ μέλλον. Γιατί, πρὸς τὸ παρόν, εἶναι ἀρκετὰ ἁπλὴ ἡ ὀρθογραφία τῆς Δημοτικῆς ὅπως κανονίσθηκε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο γιὰ τὰ Σχολεῖα κι' ὅπως προσπαθῶ νὰ τὴν κάνω κι' ἐγώ.

Πιστεύω, *Ἀντιγόνη*, πὼς δὲν εἶσαι ἡ πρώτη ποὺ μὲ ἐμπιστεύεται τέτοιο πρᾶγμα. Πολλὰ κορίτσια, στὴν ἡλικία σου, παθαίνουν τὴν «ψυχική» αὐτή, καθὼς τὴ λές, «ἀρρώστεια»: νὰ μελαγχολοῦν χωρὶς αἰτία, νὰ αἰσθάνονται περισσότερο τὶς λύπες παρὰ τὶς χαρές, νὰ μὴ τοὺς ἀρέσῃ τίποτα, νὰ μὴν ἔχουν πιὰ ὄρεξη οὔτε γιὰ μαθήματα, οὔτε γιὰ ἐργόχειρο, οὔτε γιὰ διασκέδαση. Ἀλλὰ μὴν ἀνησυχῆς! Εἶναι περασακό. Δὲν θὰ σοῦ «μείνῃ» ὅπως λές. Ἀρκεῖ ποὺ ἐσὺ δὲν θέλεις νὰ σοῦ μείνῃ, ἀλλὰ νὰ σοῦ περάσῃ. Ἡ θέλησή θὰ ὑποβοηθήσῃ τὴ θεραπεία.

Νέα ἀπὸ τὸ σχολεῖο τῆς *Σμύρνης*: Ἔγειναν τὰ ἐγκαίνια τῆς νέας του αἰθούσης καὶ παίχτηκε μιὰ γαλλικὴ κωμωδία, ὅπου διέπρεψαν ὁ μικρὸς Μυράτ,—γιὸς τοῦ μεγάλου ἠθοποιοῦ,—καὶ ὁ *Φέρελπις*. Στὴν τελευταία Ἔκθεση, πῆραν ἄριστα ἡ *Ἑλλάς*, ἡ *Σμύρνη* καὶ τὸ *Ἡλιοτρόπιον*. Θερμὰ συγχαρητήρια! Ὅσο γιὰ τὴν Ἔκθεση τῆς *Σμύρνης*, τὴ διάβασα κι' ἐγὼ καὶ βρῆκα πολὺ σωστὴ τὴν παρατήρηση τοῦ κ. καθηγητῆ: ὁ πρόλογος εἶναι σχετικῶς μεγάλος· ἔπρεπε νὰ μπῇ πιὸ γρήγορα στὸ θέμα.

Τὰ ἑξῆς χαριτωμένα μοῦ γράφει ὁ *Ρωβύρος Κατακτητής*: «Ἐπιφορτίσθηκα νὰ σοῦ διαβάσω τὰ παράπονα τοῦ μικροῦ ἀδελφοῦ μου ποὺ δὲν δημοσιεύθις τακτικὰ *Ψευτιὲς τοῦ Μαγχάουζεν*. Δὲν μπορεῖ, λέει, νὰ καταλάβῃ τί χρειαζόμαστε οἱ *Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές*. Γιατὶ δὲν ξέρει, πὼς ἅμα μεγαλώσῃ, θὰ θέλῃ νὰ εἶναι ἡ *Διάπλασις* ὅλο *Ἀθηναϊκὲς Ἐπιστολές*!..» Γιὰ τὰ ὀρθογραφικὰ ποὺ μ' ρωτᾶ, ἰδοὺ: Σήμερα, ἀντὶ ἢ ὅπως ἄλλοτε, γράφουν οἱ, (δηλαδὴ τὸ ἴδιο ἄρθρο, τὸ ἀρσενικό, τὸ δάζουν καὶ στὰ θηλυκά.) Καὶ ἀντὶ τῆς, ταῖς ἢ τές, ὅπως ἄλλοτε, γράφουν τῖς (τῖς γυναῖκες.) Αὐτὴ θεωρεῖται ἡ πιὸ σωστή, ἡ πιὸ ἐπιστημονικὴ ὀρθογραφία αὐτῶν τῶν δημοτικῶν τύπων.

Πολὺ περίεργα πράγματα μοῦ γράφει ἡ *Σούλα*! Καὶ πρῶτα-πρῶτα, αὐτὸ εἶναι τὸ τέταρτό τῆς γράμμα, ἐνῷ στὸ πρῶτο τῆς ἔλεγε πὼς δὲν θὰ μοῦ γράφῃ συχνά, ἐπειδὴ ἔχει πολλὰ μαθήματα. Μὰ νὰ ποὺ ὁποιος θέλει, ὁποιος ἀγαπᾷ πάντα βρίσκει καιρὸ νὰ γράψῃ. Γι' αὐτὸ νομίζω κι' ἐγὼ πὼς *δὲν θὰ μπορέσῃ* τώρα νὰ κάνῃ ἕνα μήνα νὰ μοῦ ξαναγράψῃ... Κι' ἔρχομαι στὸ ἄλλο: Ἡ *Σούλα* ἔχει ἕνα φόρεμα ποὺ τὸ ἀγαπᾷ πολύ. Λοιπόν, κάθε φορὰ ποὺ θὰ ἰδῇ στὸν ὕπνο της ὅτι τὸ φορεῖ, εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴ τῆς συμβῇ κάτι δυσάρεστο, μιὰ στενοχώρια. Κι' αὐτὸ θἔλει νὰ τῆς τὸ ἐξηγήσω... Μὰ ξέρω κι' ἐγὼ τί νὰ πῶ; Μήπως τἄρατο ἐκεῖνο φόρεμα τὴ στενεύει;

Ναυαγὲ τῆς Κυνθίας, ἔχω πάλι ὀπ' ὄψει μου τρία ὡραῖα σου γράμματα. Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καινούργια σου ξεσπαθώματα καὶ γιὰ ὅλα. Ἀρκετὰ καλὴ ἔγεινε ἡ «Τρικυμία» διορθωμένη. Τὸ κομμάτι ποὺ σοῦ ἐνεκρίθη γιὰ τὴν α' τριμηνία, θὰ δημοσιευθῆ.

Αὐτὸ ποὺ λές, *Γεώργιε Ἰωαννείμ*, θἄταν, καλό· δὲν μπορεῖ ὅμως νὰ γίνεται, γιατὶ δὲν ξέρω ἀπὸ πρὶν ποιές Συλλογές θὰ βραβεύσω. Ἀρχίζω μάλιστα νὰ δημοσιεύω ἐγκαριμένες Ἀσκήσεις ἀπὸ τὶς πρῶτες ποὺ λαβαίνω, πρὶν ἀκόμα τελειώσῃ ἡ προθεσμία τῆς ἀποστολῆς καὶ μαζευθοῦν ὅλες. Ἔτσι συμβαίνει ἀπὸ μιὰ Συλλογή, βραβευόμενη κατόπι, νὰ ἔχω πάρει τὶς κυριότερες Ἀσκήσεις της κι' ἐπομένως νὰ μὴν εἶναι *πλήρης*, γιὰ νὰ δημοσιευθῆ, μαζὶ μὲ τ' ἀποτελέσματα, μιὰ ὁλάκερη σειρὰ μόνο ἀπ' αὐτή. Θὰ μποροῦσα νὰ γίνεται αὐτό, μόνο ἂν ἡ προκήρυξη τοῦ σχετικοῦ διαγωνισμοῦ προηγεῖτο κατὰ 3—4 μῆνες, ὥστε νὰ ἔγαίνουν τἀποτελέσματα κι' ὕστερα νἀρχίζῃ ἡ δημοσίευση Ἀσκήσεων, πρῶτα ἀπὸ τὶς βραβευμένες Συλλογὲς κι' ὕστερα ἀπὸ τὶς ἄλλες, κατὰ σειρὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀναλόγως.

Τί μοῦ λές, *Γαλαξία*! Δώδεκα χρονῶν παιδὶ κι' ἔβγαλες ἄσπρες τρίχες; Πολὺ περίεργο, ἂν καὶ μοῦ λένε ὅτι συμβαίνει. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει οὔτε πὼς... γέρασες, οὔτε κἂν πὼς θἀπορίσῃς γρήγορα. Μ' αὐτὲς τὶς τρεῖς ἄσπρες τρίχες θὰ μείνῃς πολλὰ χρόνια. Πρόσεξε μόνο,— μοῦ λένε,— νὰ μὴ τὶς ξεριζώσῃς. Βραβεῖον ἔστειλα. Ὅσο γιὰ νὰ γίνῃς πρόσκοπος, οἱ γονεῖς σου κάτι ξέρουν ποὺ δὲν σἐφίνουν ἀπὸ τώρα. Ἔχεις καιρὸ καὶ τοῦ χρόνου.

Ὠραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὸν τὴν ἐβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Ἀγριοτριανταφυλλάκι*, *Ἀκαλανθίς*, *Λεπτὴ Μαργαρίτα*, *Δόμα Ν. Ζαφειρίου*, *Βάγκρ*, *Ἡρὼ καὶ Μικρὸς Ἀθηναῖος*.— Ἐξετέλεσα τὰς παραγγελίας των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὰ καλά των λόγια, ξεσπαθώματα κτλ.

Ἱερὰ Ἡμέρα, σὺ ποὺ πῆρες αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο γιὰ νὰ σοῦ θυμίζῃ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔγεινες συνδρομητής μου· καὶ σεῖς, *Νύμφη τοῦ Ἔβρου* καὶ *Ἐλπὶς Πατρίδος* ποὺ μοῦ γράφετε μαζί· καὶ σεῖς, *Ἐλλάδα τοῦ Βύρωνος*, *Ζφύρα* *Ἀκμωνα* καὶ *Γιάννη Χαρίση*: πολὺ μοῦ ἄρεσαν τὰ γραμματάκια σας κι' ἐλπίζω, τώρα ποὺ ἔχετε καὶ ψευδώνυμα, νὰ μοῦ γράφετε συχνά.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οὐδὲν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἢ ἀναγνωρίζεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ δικαιώματος δρ. 5 — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀναγνωριζόμενα ἰσχύουν μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1924. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν εἰς ἄνδρα καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, εἰς κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: *Ἑλληνοπούλα, κ. Σημαία τῆς Ἐλευθερίας, ἀ. (ΧΤ). Μυστηριώδης Συνδρομητής, ἀ. (ΗΜ). Σὰμ-Λάμ, ἀ. Σφύρας Ἄκμωνας. ἀ. (ΚΝ). Πλοίαρχος Νέμος, ἀ. (ΓΓ). Ὀρφανούλα, κ. (ΓΣ). Στρόνος, ἀ. (ΣΑ). Μπεμπέκα, κ. (;) Μπερούλα, κ. (;;). Τιτίκα, ἀ. (Συναδέλφ). Ἐγώ, ἀ. (Συναδέλφ). Καρούμπας, ἀ. (;;). Καρναλέτσος, ἀ. (!!!). Κόμης τῶν Κυκλάδων, ἀ. (ΖΒ). Φρέδος Δυρμπάν, ἀ. (ΜΟ). Προσφυγικὸς Πόθος, ἀ. (ΔΒ). ; Ἀφελὴς Σμυρνιοπούλα, κ. (ΣΟ). Διωγμένο Κορδελιοτάκι, κ. (ΜΔ). Ἀγλή, κ. Μέγας Ἀλέξανδρος. ἀ.*

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

(Κατὰ τὸ νέο Κανονισμὸ (ἴδε Ὁδηγὸν Συνδρομητοῦ, Κεφ. Δ') προτάσεις γι' ἀνταλλαγὴ Μ. Μυστικῶν μέσο τοῦ Ἐταιρείου δημοσιεύονται ἐδῶ μόνον ὅταν συνοδεύονται ἀπὸ ἰσάριθμα τετράδια μὲ τὶς ἀπαντήσεις καὶ μ' ἕνα πενηντάλεπτο στὸ κεφάλαιο γιὰ τὴ διαβίβαση, κι' ἀπὸ τὸ ἀντίτιμο τῆς δημοσιεύσεως ὡς ἑξῆς: Γιὰ μιὰ ὡς τρεῖς προτάσεις δρ. 2.50, γιὰ τὶς παρακάνω, λεπτὰ 30, ἡ λέξη.)

Μ. Μ. ἐπιθυμοῦν νἀνταλλάξουν: *13) τὸ Ἀγριόροδο μὲ Λυντέ

λο νὰ τὰ δρῶ καὶ νὰ τὰ διαβάσῃς') ***Πέλοπα*** (ἔστειλα· ἡ προθεσμία ποῦ βάζω στὶς λύσεις, σημαίνει ὅτι ὡς τότε ἔχω ἐγὼ τὸ δικαίωμα νὰ τὶς δημοσιεύσω ***κι' ὄχι νωρίτερα***· ἐπειδὴ ὅμως συμβαίνει νὰ δημοσιεύωνται καὶ ἀργότερα, εἶναι δεκταί, κατὰ τὸν ὁδηγό, ὡς ποὺ νὰ δημοσιευθοῦν· ἂν ἔγραφα ὅπως λές, ὁ ἄλλος ποὺ θἄξερε ὡς πότε ἔχει καιρὸ νὰ στείλῃ ;) ***Ὑπερασπιστὴν τῆς Ἐλευθερίας*** (δὲν εἶπαμε ὅτι δὲν δέχομαι τώρα διηγήματα ;) ***Ζακελίναν*** καὶ ***Πασχαλίαν*** (ἔστειλα· προτιμῶ νὰ μοῦ γράφετε καθεμιὰ χωριστά') ***Τόξον τοῦ Φοίβου*** (ὡραῖο τὸ γραμματάκι σου· μόνον ὁ 7ος ὑπάρχει') ***Κολόμβον*** (ἔλαβα τὴ φωτογραφία σου καὶ θὰ τὴ δημοσιεύσω ἅμα λάβω καὶ 2—3 ἄλλες· ὄχι, ὁ θίασος *Ἔνκελ* δὲν παίζει ἔργα τοῦ κ. Ξ., μολονότι ἔχουν γίνει καὶ ὁπεράττας ἀπὸ κωμῳδίες δικές του') ***Σμίλην τοῦ Φειδίου*** (καλῶς νὰ ἔλθῃς !) ***Θρακικὸν Ἰδεῶδες*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, παραστικά') ***Ἥρωα τῆς Γραβιᾶς*** (ἔστειλα· χαίρω ποὺ ἔγεινες καλά') ***Πόλιν τῶν Ὀνείρων*** (ὄχι, σὲ κανένα ἄλλο περιοδικὸ γιὰ παιδιὰ δὲν γράφει ὁ κ. Ξ. πολὺ σωστὴ ἡ ἰδέα τῆς μητέρας σου') ***Ἑλληνικὸ Χῶμα*** (ναί, τώρα γράφεις καλότερα· στὴ ***Μαρίκα*** χαιρετισματα') ***Ἄτλαντα*** (ἔλαβα, ἔστειλα· ὁ κ. Ξ. σ' εὐχαριστῆ πολὺ γιὰ τὶς πληροφορίες) ***Ἑρμῆν, Σάτυρον, Κόρην τῶν Ἄλπεων, Ἀλεξανδρινὸν Ἀστέρα, Ἀτρόμητο Εὐζωνάκι, Φίλιππον Δρακίδην, Υἱὸν τοῦ Σιπύλου κτλ. κτλ.***

Ἐλευθ. Π. Ρουσσάκην, Σμυρνιότικο Κεράσι, Μυοσωτίδα, Αἴγλην Παρασκευᾶ (ἔστειλα.)

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***18 Μαΐου***, θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ ἔνου 213ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 24 Ἰουλίου

360. Δεξίγριφος

Πολίχνη τὸ ἕνα τῆς Γραφῆς,
Φέγγει τὸ δεύτερό μου·
Καὶ Κράτος τῆς Ἀμερικῆς
Κάνει τὸ σύνολό μου.

Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας

361. Συλλαβόγριφος

Δυὸ νότες μὲ φωνῆεν
Ἁπλούστατα ἑνώνει
Καὶ πόλη στὴν Ἑλλάδα
Ἀμέσως φανερώνει.

Γεράσιμος Παυραπόπουλος

362. Στοιχειόγριφος

Εἶμαι μιὰ ἀπὸ τὶς Ἑπτά . . .
Μ' ἂν μοῦ κόψῃς δυὸ ψηφία,
Στὸ Αἰγαῖο ἄλλη μιὰ
Θὰ πρόκύψῃ μ' εὐκολία.

Λεύτς τῆς Ἰκιόνας

363. Κρυπτογραφικὸν

12345671894 = Ἀρχ. ποιητῆς.
29864 = Ποταμός.
31864 = Θεός.
437864 = Νῆσος.
51381268 = Ἀκρωτήριον.
65218568 = Πόλις.
71431864 = Πτηνόν.
89441 = Πτηνόν.
943689 = Βασιλοπούλα.

Ἰωάννα Ἀδρκ

364. Μεταγραμματισμὸς

Τοῦ βασιλιᾶ τοῦ ἀρχαίου
Τοῦ ἀλλάζεις τὸ λοιμό ;
Πολύτιμο πετράδι
Μᾶς κάνεις στὸ λεπτό.

Χρυσομαλλοῦσα τῶν Σφακιῶν

365. Γωνία

\+ * * * * = Ἀρχ. Πόλις.
* + * * * = Βασ. Ἑβραίων.
* * + * * = Τῷ Θεῷ.
* * + * * * = Ἀπόστολος.
\+ * * * * = Ἀνθρωπάριον

Οἱ σταυροὶ καθέτως Ἀργοναύτης.

Ἰωάννης Α. Χανδρογιάννης

366. Διπλὸ Κεφάλι

ὅσος, μῖσος, οὖς, πᾶς, ὅς.

Εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς νὰ προστεθῇ ὡς κεφαλὴ ἀπὸ ἕνα γράμμα καὶ νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τῶν ὁποίων τάρχικὰ νὰ σχηματίζουν νῆσον.

Διαβολόπαιδο

367. Διπλῆ Ἀκροστιχίς

Δύο μεγάλοι Νεοέλληνες ποιηταὶ σχηματίζονται ἀπὸ τὰ ἀρχικὰ καὶ τὰ τρίτα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων:

1, Μαλάκιον· 2, Λατῖνος ποιητής· 3, Πόλις τῆς Γαλλίας· 4, Δοξολογικόν· 5, Εἶδος ποιήματος ἢ κωμικοῦ ἠθοποιοῦ· 6, Ἀγριον ζῶον· 7, Γυνὴ τῆς Γραφῆς.

Εὐστράτιος Παξινὸς

368. Φωνηεντόλιπον

—πλτς—θντς——δξ—θντς

Δοξασμένη Φουσανέλλα

369. Γρῖφος

0
0 0 ἀδάμας
φύλλα σμάραγδος ς
0 0 ἀμέθυστος
0

Μιμόζα

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς.

370. Chiffré

1234561 = Phénom. astronomique
2413 = Espace indéfini.
346 = Fleur.
431 = Géogrophique.
541 = Oiseau.
64243 = Ile.
1331 = Pronom.

Ἄσπρη Καμέλια

371. Sans Consonnes

ae—a—uie—e—eau—e

Πληγωμένος Λέων

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πν. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 10

124. Γαυγάμηλα (γάβ ! γᾶ, μῆλα.)—125. Ρόδος (ρῶ, δός)—126. Ὄνος μόνος-φόνος – 127. Ἐνῶ-Νῶε.

128. K Ω A
A K I
A E N
P O Δ A N O Σ
B N Θ
A I O
A A Σ ΣΧΑ

(Μαρόκον, ΡΟδανός, ΘηΣεύς, ΜάγΧη, ΧανιΑ.)—132. *Μὴ πλούτει κακῶς.*—133. *Ἀπόφευγε τοὺς ὑποκριτὰς* (ἀπὸ φεῦ γε. τοὺς ὑπὸ Κριτάς.) — 135.

134. O U R S
U N E
R E
S

Rendez vous utiles à vos semblables

129. Φουλάρι (ΦΟΥΛΑ, ΡΗνη . . .)

130 7+5 ×3 : 4—9= 0.—131. ΜΟΣχα (Μαρόκον, ΡΟδανός, ΘηΣεύς, ΜάγΧη, ΧανιΑ.)—132. *Μὴ πλούτει κακῶς.*—133. *Ἀπόφευγε τοὺς ὑποκριτὰς* (ἀπὸ φεῦ γε. τοὺς ὑπὸ Κριτάς.) — 135.

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

(ΚΔ'—689)

Ἱδρύθη «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ» ἐν Πλωμαρίῳ. Ἀρχαιρεσίαι: Πρόεδρος: *Σεφιας*, Γραμματεὺς καὶ Διαγωνισμῶν: *Ἐνθουσιώδης Ἕλλην*, Ταμίας: *Αἴσωπος.*

(ΚΔ'—690)

Κόμη Φοίνικα, ἀπορῶ πῶς δὲν σὲ πῆρε ἀκόμα ὁ μπόγιας !!!—Νυκτοπλάνε, φαίνεται ὅτι ἡ Ἀρλεζιάνα μεγαλώνει σὰν τὰ κολοκύθια !!—Χαίμαρρε, τὸν ποιητὴ θὲς νὰ μᾶς παραστήσῃς ;

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΟΝΕΙΡΟ

(ΚΔ'—691)

Ἀνταλλάσσω Μ. Μ. Δίσις: Ἀριστομένην Βεσαλιὸν (διὰ Μ.) Ἀλεξανδρούπολις. *Νύμφη τοῦ Ἔβρου*

(ΚΔ'—692)

Προκηρύσσω Διαγωνισμὸν φωτογραφιῶν (τοπείων). Προθεσμία τέλη Ἰουλίου, συμμετοχὴ δύλεπτος, Βραβεῖον Α' 15δραχμον, Β' 10δραχμον. Δίσις μου: Ἐμμ. Μάνου, Τσιμισκῆ 11, Θεσσαλονίκην.

(ΚΔ'—693)

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΝΙΑ, ΑΦΕΛΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΠΑΙ, ΜΠΕΡΜΠΑΝΤΑΚΟ, φωτοβρόχι εὐτυχιᾶς ἂς πλημμυρίσῃ τὶς ψυχές Σας . . . Στὴ γιορτή Σας. ΡΙΤΑ

(ΚΔ'—694)

Μ' ἕνα τρελλὸ πήδο, μπαίνει στὸ Διαπλασόκοσμο ἡ

ΤΡΕΛΛΗ ΑΧΤΙΔΑ

(ΚΔ'—695)

Χωρὶς πονηριές, τρυπώνει στὴ Διάπλασι ἡ ΠΟΝΗΡΗ ΜΟΥΣΙΤΣΑ

(ΚΔ'—696)

Μπαίνοντας στὸ κομψὸ σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως, χαιρετοῦμεν ὅλες καὶ ὅλους. *Πασχαλιά, Ζακελίνα*

(ΚΔ'—697)

Ἀνθισμένη *Πασχαλιά, Δροσοσταλίδα, Πονεμένο Χαμόγελο*, ἀνταλλάσσουμε Μ. Μ. ; Ἀπαντήσατε.

Πασχαλιά, Ζακελίνα

(ΚΔ'—698)

Υπνάρα, ὡς πότε κοιμᾶσαι ; Βλέπεις, πάνω κάτω εἴμεθα κουμπάρες ! ! !

Τεμπέλα

(ΚΔ'—699)

Κισσέ, *Λιλίκα*, δέχομαι ἀνταλλαγὴν Μ. Μ. μέσον Διαπλάσεως μόνον.—*Νανόα*, ἔστειλα τετραδάκι. —*Ἡρωϊκὴ Φέσα*, θερμὰ σὲ ὑποστηρίζω.— *Τεμπέλα*

(ΚΔ'—700)

ΝΤΙΝΟ στὴ γιορτή Σου, τὴν ἀπόλυτη ἀτομικὴ ἐλευθερία Σοῦ εὔχομαι. Εἰλικρινέστατα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΠΟΛΙΤΟΥ

(ΚΔ'—701)

Ἀνταλλάσσω Μ. Μ. Δίσις: John Bluher, p. r, Alexandrie (Egypte).

ΗΡΩ

(ΚΔ'—702)

Εἰσερχόμενος στὸν Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ἅπαντας.—ΦΡΕΔΟΣ ΔΥΡΜΗΝΑΝ

(ΚΔ'—703)

Εἰσερχομένη στὸν Διαπλασόκοσμο χαιρετῶ ἅπαντας.

ΑΦΕΛΗΣ ΣΜΥΡΝΙΟΠΟΥΛΑ

(ΚΔ'—704)

Μαγεμένη Δύση: Ἔλλη Ἀνδρικοπούλου (pardon), χρόνια πολλά. Παγκόσμιο Ὄνειρο, δὲν ἔρχεσαι νὰ μετρηθοῦμε ; *Μάγκας, Ἀλάνης*

(ΚΔ'—705)

Μπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο, στέλλω στὰ Διαπλασόπουλα τὴ γλυκειά μου μυρωδιά.—ΑΓΡΙΟΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑΚΙ

(ΚΔ'—706)

Μάγκα, Ἀλάνη, συμπαθοῦσα σᾶς ἰδιαιτέρως, προτείνω ἀλληλογραφίαν. Φευγαράκι, χρόνια πολλά.

ΣΚΕΡΤΣΟΖΙΚΟ ΧΑΝΟΥΜΑΚΙ

(ΚΔ'—707)

ΦΕΓΓΑΡΑΚΙ, ΜΑΓΕΜΕΝΗ ΔΥΣΗ, γιὰ τὴ γιορτή σας στέλνουμε ἕνα μπουκετάκι δλόθερμες εὐχές μυρωμένες μὲ γλυκὰ μας φιλιά.

ΙΣΜΗΝΗ, ΑΓΡΙΟΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑΚΙ

(ΚΔ'—708)

ΦΕΓΓΑΡΑΚΙ, ΜΑΓΕΜΕΝΗ ΔΥΣΗ, ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ. ΝΤΟΜΝΑ, ΑΝΔΡΕΑΔΑ

(ΚΔ'—709)

ΠΑΝΤΑΧΟΥ ΠΑΡΩΝ, στὴ γιορτή σου χιλιες θερμὲς εὐχές. ΜΑΓΙΣΣΑ

(ΚΔ'—710)

Κόρη τοῦ *Ἔβρου*, χίλιες καρδιόβγαλνες εὐχὲς στὴ γιορτή σου.

Νύμφη τοῦ Ἔβρου, Ἐλπὶς τῆς Πατρίδος.

(ΚΔ'—711)

Κόρη τοῦ *Ἔβρου*, μύριες ἐγκάρδιες εὐχὲς στὴ γιορτή σου.

Βρελζεβούλ, Μαμωνᾶς

(ΚΔ'—712)

Ἀμφότερα τὰ τμήματα τοῦ «ΘΡΑΚΙΚΟΥ ΘΡΥΛΟΥ» εὔχονται χρόνια πολλὰ καὶ εὐτυχισμένα στὴν *Κόρη τοῦ Ἔβρου*, ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ της ἑορτῇ.

(ΚΔ'—713)

ΦΕΡΕΛΠΙΣ, ὁ Κωνσταντίνος μας . . . Γιὰ τὴ γιορτή σου δέξου ἕνα μπουκετάκι μυρωμένες εὐχές, φαντασμένες μὲ τὰ φιλιά μου. Καὶ σὺ *Κοιμισμένε* . . .—Ἀγ pardon !—Ἀγεφυνε Παρατηρητά.

ΣΜΥΡΝΗ

(ΚΔ'—714)

Λιλίκα, Μιμόζα, Ἐλπίζουσα Νεότης, Βεατρίκη, Ἰδανικὸν Ὅραμα, Γιόφρμπια, Ἀφελὴς Κυπριοπούλα. Δάλια, ἑλληλογραφοῦμε ; Ἂν ναί, γράψατε: Λίτσα, ὁδὸς Σαριτόλου 4, Limissol (Chypre). ΛΙΤΣΑ

(ΚΔ'—715)

Ἀθω, *Μπερμπαντάκο, Μελαψὸ Σαλιωτάκι*, πολλὰ χαιρετίσματα ἀπὸ ξαδελφούλα. *Κίκα*, ἀλληλογραφοῦμε ; ΛΙΤΣΑ

(ΚΔ'—716)

Φρωτομπαίνοντας στὸ κομψὸ σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως στέλνω φιλικὸ χαιρετισμὸ σὲ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα ἰδιαιτέρως στὰ Κυπριόπουλα. ΑΙΓΑΗ

(ΚΔ'—717)

ΝΕΦΕΛΗ, ΛΙΛΙΚΑ, ΕΛΠΙΖΟΥΣΑ ΝΕΟΤΗΣ, ΜΠΕΡΜΠΑΝΤΑΚΟ, ΣΤΕΡΝΗ ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ, ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΓΚΟΡΜΠΙΟ, ΜΕΛΑΨΟ ΣΚΑΛΙΩΤΑΚΙ, ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛ. ΜΠΟΥΚΕΤΑΚΙ, ΚΟΚΚΙΝΕ ΚΡΙΝΕ, ΑΘΩ, ΦΟΙΒΕ, ΠΑΛΝΩΔΙΕ, Ἀλληλογραφοῦμε ; ΑΙΓΑΗ

(ΚΔ'—718)

Τριαντάφυλλένιο ἡ *Μενεξεδένιο Μπουκετάκι*, τετραδιάκι σας στὴν κρόταση μου τοῦ 3ου φύλ. δὲν ἔλαβα· ἂν δὲν σᾶς κάνει κόπο, σᾶς παρακαλῶ στεῖλτε μου καινούργιο στὴ διεύθυνσή μου.

ΠΟΥΛΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΙΓΙΔΟΣ

(ΚΔ'—719)

Γεῶργο, *Κλέων Μακρῆ*, θυμᾶσθε τὰ γέλια μας στὴν ἐκδρομή ; *Κλέων*, τί γίνεται ὁ Χαλβᾶς καὶ ἡ Ἀντωνέττα ; *Δροσερὸς Ζέφυρος*

(ΚΔ'—720)

Μπερμπαντάκο, θερμὰ συγχαρητήρια γιὰ τὰς προόδους σου στὴ Δραματική. Μᾶς ξέρεις ποιὲς εἴμεθα ;

Δροσερὸς Ζέφυρος, Γρύλλος

(ΚΔ'—721)

Μοῦσα, ἔστειλα. *Σκιὰ τῆς Εὐτυχίας* ἔλαβα· εὐχαριστῶ. Ἀλληλογραφῶ ἀργότερα. ΑΛΕΚΣΤΙΣ

(ΚΔ'—722)

ΟΛΕΜΠΙΚ ΑΔΔΗΛΟΓΡΑΦΣΙ ΜΕ ΟΛΟΥΣ

Δίσις : Α. Σπάρτσην (διὰ Δ. Ρ.), Διοδόχου Γεωργίου 61, Θεσσαλονίκην.

(ΚΔ'—723)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΜΑΣ

Βραβεύσαμεν: Νάξην-Τριανταφυλλένια, Σμύρνη-Ἀδάμαντα. Στείλαμε ταχυδρομικὰ. «ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ». Βραβεῖον ;

Μυστηρ. Ὑπνωτιστής, Δημοκράτης

(ΚΔ'—724)

Προκηρύσσομεν Διαγωνισμὸν Διηγήματος. Θέμα οἱονδήποτε. Βραβεῖα: Σειρὰ γραμματοσήμων Δωδεκανήσου. Ἄθλοι τοῦ Οὐγκῶ, Album Ρόδιας καρτῶν. Συμμετοχὴ δραχμή. Προθεσμία δίμηνος. Περιμένομεν ἀπ' ὅλους. Δίσις: Michel Mavrakis, Rhôdes (Egée). Ἀλληλογραφοῦμεν μὲ γραμματοσυλλέκτας. Θρῆνε Μάννας, Ἱερὸν τῆς Ἐλευθερίας, σᾶς ψηφίσαμε.

ΥΨΙΒΡΕΜΕΤΗΣ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ

(ΚΔ'—725)

Ἀλληλογραφῶ μὲ Γυμνασιόπαιδας. Δίσις: Ἀχιλ. Κωνσταντινίδην, Βενετόκλειον Γυμνάσιον, Rhôdes.

ΥΨΙΒΡΕΜΕΤΗΣ

(ΚΔ'—726)

Παρακαλοῦνται νὰ θέτουν ἀνάλογα γραμματόσημα οἱ στέλλοντες ἐπιστολὲς στὸν ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΝ

ΤΥΠΟΙΣ Π. Γ. ΜΑΚΡΗ & Σια-ΣΟΦΟΚΛ. 3